
İçindekiler

- Seçimler ve Demokrasi.....	1
- Toplumsal ve Siyasal Gündem'den.....	5
- Bosna'daki Güncel İsyanla İlgili Bilgiler - Kızıl Eylem.....	15
- Devrimci Parti İçin Program Taslağı –I.....	17
- En Can Yakıcı Sorun: Devrimci Parti Eksikliği - Yusuf Erdem.....	32
- 19 Şubat'tan 6 Mart'a HDP Karadeniz Buluşması - Mustafa Özkan...	35
- “Ölü mü Denir Şimdi Onlara” - Gül Doğan.....	37
- Başarısız Bir Sistemin Portresi - Andre Damon.....	39
- Türkiye’de Sınıf Savaşları - Mahir Sönmez.....	41
- Fabrika Yaşamı - Fatma Doğrucu.....	46
- Newroz Başkaldırısıdır - Umut Sarı.....	48

Anadolu Yayıncılık adına İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tahir Ozan
Aylık, Siyasi, Yaygın Türkçe Yayın
Adres: 847 Sk. No:32 Kat:2 Daire:7
Kemeraltı/Konak/İzmir
Baskı tarihi: Nisan 2014
Basım yeri: Özdemir Matbaacılık,
Dvutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi
Blok No: 145 Topkapı-İstanbul
Tlf. 0212 577 54 92

İletişim:

Web. www.sözveeylem.org

İzmir- 847 Sk. No:32 Kat:2 Daire:7
Kemeraltı/konak/İzmir

İstanbul-Bağlarbaşı mah. ortameydan sok.
6/1 Maltepe

Manisa-Turgutlu: Turan Mah. Kurultay Sk.
No:21 Kat:1 Turgutlu

Seçimler ve Demokrasi

Bir seçim sürecini daha geride bıraktık. 2013 yılının Mayıs ayından itibaren başlayan gerilim ortamı bu seçimlerin karakterini de belirlemiş oldu. Yaşanan olaylar, tapeler, kasetler, yolsuzluk iddiaları ve başka sürprizler bu seçim sürecinde yoğun olarak işlense de, hemen her seçimde karşılaştığımız şeylerdir. Yeni kavramlarla hayatımıza giren iddialar ve bunlara yönelik tepkiler bir yandan toplumsal hafızamızın ne kadar kötü durumda olduğunu da göstermektedir.

Her seçim dönemi, yeni iddialarla burjuva siyasetinin gerçeklerini insanların karşısına sermesi açısından önemlidir. Ancak yaşadığımız örgütsüzlük hali, hep bilinçlerde kötünün iyisinin destek alması şeklinde; ya da var olanın aklanması şeklinde bir kurguya neden olmaktadır.

Diğer bir gerilim noktası ise, bölgede yaşanan siyasal ve ekonomik tıkanıklığın varlığı ortamında hükümetin, aynı zamanda burjuvazinin kendi süreçlerini yönetemez hale gelmesi sonucu oluşan durumdur. Bu süreçte özellikle AKP’nin süreci iyi yönetememesi, ülke içinde ve bölgede gelişen olaylara karşı doğru adımlar atmakta başarısız olması ve bu noktadaki ısrarı burjuvazinin müdahalesini getirmiştir. ABD ve Avrupa’nın bu noktadaki rolü, dönem dönem yapmış oldukları açıklamalarla anlaşılmaktadır. Türkiye’nin Ortadoğu ve Kuzey

Afrika’da üstlenmiş olduğu rollerin ABD ile olan ilişkisi hesaba katıldığında, açıklamaların ciddiyeti daha da önemli hale gelmektedir.

Ancak bu müdahaleyi AKP’nin bir ihtar alması şeklinde görmek gereklidir. Burjuvazi AKP’nin kulağını çekmekle yetinmiştir. Ancak yeni bir alternatif için adımların atılacağı bir dönemdeyiz. Burjuvaziye endişelendiren AKP’nin daha da totaliterleşmesi değil, süreci yönetebilmekteki istikrarsızlığıdır. Bu istikrarsızlık burjuva devletin kendi kendini yönetme krizini de beraberinde getirmiştir. Her ne kadar sağlam bir irade gösterildiği iddia edilse de, toplumsal çatışmayı arttıran, kontrol edilemez hale gelmesine sebep olabilecek bir süreçle karşı karşıya kalan bir burjuvazi vardır. Gözden kaçırmamamız gereken başka bir nokta ise AKP’nin toplumsal zeminidir. AKP geçen on yılı aşkın süre içinde geniş toplum kesimlerini kapsayan önemli bir mevzi tutmuştur. Kürtlerden, Alevilere, Sünnilere; işçi sınıfının en yoksul kesimlerinden küçük burjuva katmanlara kadar Türkiye tarihinde pek rastlanmamış bir etki yaratmıştır. Bunu gündelik yaşantımızda fark ediyoruz. Seçim sonuçlarında da bu durum açıkça göze çarpmaktadır. Bu gerçekliği de hesaba katarak bölgede alt-empyralist konumunu güçlendirmek isteyen bir kapitalist ülke için, kendi sınırları dâhilindeki bu durum bir avantajı ifade etmektedir. Buna bir de savaş

süreci eklenince, hükümetin uzaklaştırılması değil ama bir ihtar verilmesi muhtemeldi ve bu ihtar bir takım yollarla ve son olarak seçimlerle verilmiş oldu. Yüzde kırklarda olan oy oranından ziyade İstanbul ve Ankara'ya bakmak bu ihtarın bir boyutunu göstermektedir.

Gezi Ayaklanması ve Bölge Siyasetine Etkisi

31 Mayıs 2013 Türkiye için yeni bir dönemin kapılarının açıldığı bir gün oldu. Tak-sim Dayanışmasının Gezi Parkı için başlattığı kampanya parka yıkım ekiplerinin geldiği gün bir fitilin ateşleyicisi oldu. Gece boyu süren çatışmalara, kurulan barikatlara yeni insanların katılımıyla İstanbul'un geneline ve başka şehirlere sıçrayan bir patlamaya dönüştü. Yaşadığımız topraklarda -Kürtlerin yaratmış olduğu ayaklanma geleneğini bir kenara koyarsak- çok sık rastlamadığımız bu patlama siyasal yapıya ciddi etkileri olan bir ayaklanma halini almıştır.

Gezi ayaklanması ile yaşadığımız coğrafyada yeni bir sürecin önü de açılmış oldu. Artık insanların siyasal algıları artmış, sokaklar mücadele alanı olmuştur. Uzun yıllardır yaşanan suskunluk ortadan kalkmaya başlamıştır. Siyasal havadaki bu değişim, olumlu yanlarıyla beraber olumsuzluklarını da kısa zamanda göstermeye başladı. Gezi ayaklanması karakteri itibarıyla dikkat edilmesi gereken bir yerde durmasına karşın, kendiliğinden gelişiminin önü açık bırakıldı ve herkes bu rüzgârdan kendi payına düşeni almaya çalıştı. Fakat süreç içinde belirleyici bir yere oturan ise ülkede yaşanan ulusalcı hava olmuştur.

Devrimcilerin ve Komünistlerin siyasal ve örgütsel etkisinin çok sınırlı olduğu bu ayaklanmada, var olan siyasal yapıların hemen hepsinin bu sürecin akıntısına kapılması da aynı zamanda bağımsız siyasal, örgütsel duruşlarının ve kitleler içindeki etkilerinin sınırı-

nı bizlere göstermiştir. O güne kadar bir ayaklanma bekleyen ve öncü olduğunu iddia eden hareketler maalesef sınıfta kalmışlardır. Burada öne çıkanlar ise ulusalcı, düzen içi akımlar ve burjuva partileri olmuştur.

Gezi ayaklanmasının arka planını büyük ölçüde AKP karşıtlığı ve bu karşıtlıktan beslenen ulusalcılık oluşturmaktadır. AKP karşıtlığı yurtseverlik için önemli bir eşiği ifade etmektedir. Çünkü AKP vatani satmış, doğayı katletmiş, çalmış, çırpılmış bir partidir. Bu nedenle AKP karşıtlığı her vatanseverin bir görevidir. Ancak bu çarpık anlayışın vardığı yer sınıf karşıtlıklarının üstünün kapanmasıdır ve düzen partilerinin bundan çıkarı olduğu kuşku götürmez. Eğer sorun burjuva düzenin yıkılması olsaydı ve parlamento ya da belediyeler bunun yolu olsaydı; üç beş yılda bir değişen hükümetlerin burjuvazi için çalışan birer kamu kuruluşu olduğu gerçeğini yadsımamız gerekirdi.

Sol cemahta da bu ayaklanmanın rüzgârına kapılan bir takım unsurlar kendilerini sınıfa dair bütün kavramlardan uzaklaştırmış ve "halk"ın öncülüğüne soyunmuşlardır. TKP belki de bu akıntıya kapılanların başında gelmektedir. Öncelikle şunu belirtmek gerekir; bu ayaklanma işçi sınıfının sınıfsal etkisiyle, örgütlenmesiyle başlayan ya da devam eden bir ayaklanma değildi. Karakteri itibarıyla küçük burjuva bir zeminde durmaktadır. Bu nedenle halkın öncülüğüne soyunan yapıların aslında bu ayaklanmanın karakterini çok iyi bildiklerini ve kendi karakterleriyle uyduğundan, burada öne çıkma ihtiyacı hissettiklerini vurgulamak gerekiyor. Bunun en iyi örneği; "Kurtuluş savaşıyla" kazanılan değerlerin ikinci cumhuriyetle birlikte çöpe atıldığını ve ayaklanma sürecinde ikinci cumhuriyetin bu saldırılarına karşı halkın kendi değerlerini savunduğunu ve bayrağını özgürleştirdiğini savunan TKP'dir.

Bir komünist partinin görevi, burjuva toplumdaki kırılma anlarında yaşanan huzursuz-

luğu, dinamizmi tekrar burjuva değerlerle barıştırmak değil, tam tersi bu kırılma anlarında sınıf çıkarlarının ve karşıtlıklarının kitleler içine nüfuz etmesini sağlamak olmalıdır. Ancak yaşanan şey tam da işçi sınıfına ihanettir ve burjuvazinin ulusalcı yönelimine omuz veren bir yerde durmaktadır. Daha ilerde de döneceğiz; Dersim, Ovacıktaki seçimlerin sonucunda “demokrasi kazandı!” şeklinde bir sonuç çıkması ise olayın başka bir yönünü göstermektedir.

TKP dışında ulusal değerlere sahip çıkmak adına İşçi Partisi ve HKP’de kendilerine roller biçmiş ama İşçi Partisi burada daha fazla g kazanan; kendisine alan yaratan parti olmuştur.

Bir Kez Daha Burjuva Demokrasisi Kazanmıştır

Bugün belki de “demokrasi” kavramı kadar anlamı çarpıtılmış ve sulandırılmış bir kavrama az rastlanılır. Burjuvazinin insanların beynine, yaşamına ve geleceğine dayattığı egemenlik anlayışının çeşitli şekillerde sslenmesiyle ortaya çıkartılan bu demokrasi kavramı, isteyerek veya istemeyerek sol cenahın içerisinde de bulunmaktadır. Toplumsal sistemin temel niteliklerinden soyutlanarak ortaya çıkan ve kullanılan bu demokrasi kavramı sınıflar mücadelesi açısından da ciddi tehlikeleri barındırmaktadır. Bir “burjuva diktatörlüğünden” başka bir şey olmayan “burjuva demokrasisi” bugün göklere çıkartılmakta ve özellikle çeşitli kesimlerce Avrupa rnek gösterilerek yüceltilmektedir. Tam anlamıyla böyle olmasa da sol cenahta da demokrasi kavramı gelişigüzel kullanılmakta ve sınıf mücadelesiyle bağları kopuk bir şekilde algılanmaktadır.

Peki, demokrasi anlayışının çarpıklığı ne gibi tehlikeleri barındırmaktadır? Bu tehlikelerden biri, kapitalist toplumda, bu toplumun iki karşıt sınıfı olan burjuvazi ve proletaryanın

kardeşçe yaşayabileceği yanılığına yol açmasıdır. Bu önemli bir konudur. Çünkü işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin kurtuluşu, burjuva sınıf egemenliğinin ortadan kalkmasına bağlıdır. Ancak bu gerekliliği sınıflar arası uzlaşmaya kurban etmek sonsuz bir köleliğin kapılarını açmaktan başka bir işe yaramaz. Eski Yunan’da da demokrasi vardı. Ama kle sahiplerinin demokrasisi! Adı “demokratik bir cumhuriyet” olan, bununla vnlen bir dönemde köleler bu demokrasinin dışında kalmışlar ve alınıp satılmaya devam etmişlerdi. Bunun gibi birçok örneğe tarihin sayfalarında rastlayabiliriz. Bugün ise yaşanan; işçi sınıfının ve emekçilerin ücretli köleliğinden başka bir şey değildir.

İkinci bir tehlike ise, sınıf savaşlarının bir kenara itilmesiyle proletarya diktatörlüğünün, yani en demokratik bir burjuva demokrasisinden kat kat daha demokratik olan bir dönemin artık önemini yitirmesi ve bir kenara atılması tehlikesidir. Burada bazı işgzarlar şöyle bir soruyla karşımıza çıkabilirler: Peki, proletarya diktatörlüğü de bir diktatrlkse, demokrasi bunun neresinde? Bu soru iki nedenle sorulabilir. Burjuvazinin kendi diktatörlüğünü demokrasi kavramıyla süslemesiyle ortaya çıkan sahte “diktatörlüklere karşı yaşasın demokrasi” naralarının yarattığı kavram kargaşalığı ve terk edilmek istenmeyen burjuva alışkanlıklar. Bugün var olan demokrasi, burjuva diktatörlüğünden başka bir şey değildir ve küçük bir azınlığın geri kalan çoğunluğun üzerindeki egemenliğine dayanır. Bugün en büyük 500 şirketin GSYİH’den elde ettiği payı araştırdığımızda bu daha açık bir şekilde anlaşılacaktır. Komünistler ise proletarya diktatörlüğünü demokrasi kılıfı altında gizlemeye gerek duymazlar. Çünkü bugüne kadar egemenliğini var etmekte olan sınıf üzerinde diktatörlük kurmadan, sınıfsız bir dünyaya ulaşamayacaklarını bilirler. Dahası, artık burjuva bireyin ve burjuva devletin bir mülkiyeti olmaktan çıkarak tüm toplumun mlk haline gelen üretim araçları,

bu azınlığın sömürü olanakları olmaktan çıkarak çoğunluğu oluşturan işçi ve emekçilerin hizmetinde olacaktır. Ancak bu durumda bile komünistler gerçek özgürlükten bahsedemeler. Çünkü devletli toplum, tüm sınıflar ortan kalkmadıkça yaşayacak ve insanlık önünde bir ayak bağı olmaya devam edecektir. İşte proletarya diktatörlüğünün zaferi kendisiyle birlikte tüm sınıf egemenliklerini ortadan kaldırdığında gerçekleşecektir. Bu meselenin ayrıntıları başka bir yazının konusudur.

Şimdi gelelim seçimlere. Maalesef işsizliğin, yoksulluğun, kadın üzerindeki sömürünün, ulusal baskıdan kurtuluşun vb., seçimlerde mühürlenecek oy pusulasına havale edildiği bir seçim yaşadık. HDP ve TKP'nin başını çektiği bu özgürlük yürüyüşünde bu partilere verilecek her bir oy özgürlüğün tescillenmesi olacaktı. Bu tutum özellikle geride kalan bir yıl içinde yaratılan seçim havasına ve kitlelere yönelik çözümün sandıkta aranmasına dair politikalara güveni arttıran ve son dönemde siyasal algıları açılmış, yüzünü sola dönen insanları burjuva seçeneklere mahkum ederek, politik gelişimini daha en başta

frenleyen bir tutumdur. AKP, CHP, TKP, BDP hemen hepsi kazandıkları seçim bölgelerinde “demokrasinin kazandığını” iddia etmişlerdir. Evet, bu konuda haklıdırlar. Çünkü bu seçim sonucu, bir komünist partisinin bile belediye alabilecek kadar demokratik bir ülkede yaşadığımızın bir kanıtıdır.(!) Bu kazanımın ardından demokrasinin kazandığının iddia edilmesi ise “burjuva demokrasisinin” bir zaferini daha

göstermektedir. Komünistler seçimleri reddetmemelidir ancak bu alandaki kazanımları komünizm davası adına kullanmalıdırlar. Ancak “Gezi Ayaklanması” ile birlikte siyasette egemen olan küçük burjuva anlayışı, bu havaya kapılanları da proletaryadan uzaklaştırmış ve siyaset tarzını da bu şekilde geliştirmiştir. Tabi var olan siyasal konumlanış bu partilerde yeni çıkan bir olgu değildir. Bu partilerin de uzun zamandır içinde olduğu liberal geleneğin ve düzen içi siyaset tarzının bir sonucudur yaşananlar.

Çünkü devletli toplum, tüm sınıflar ortan kalkmadıkça yaşayacak ve insanlık önünde bir ayak bağı olmaya devam edecektir. İşte proletarya diktatörlüğünün zaferi kendisiyle birlikte tüm sınıf egemenliklerini ortadan kaldırdığında gerçekleşecektir.

Sandığa gitmeyerek oy kullanmayan ya da boykot eden siyasal akımların da çok fazla seçenek yaratmadığı bu seçimlerde batıda, CHP-AKP, doğuda ise BDP-AKP arasında geçen seçim yarışı belirleyici oldu. Ve katılımın oldukça yüksek olduğu seçimlerde burjuva demokrasisi bir kez daha güven tazeledi. AKP karşıtlığı adına veya AKP adına zaferin sandıkta kazanılacağı algısı büyük bir çoğunluğu kapsamış bulunuyor.

Bölgede ve dünyanın geri kalanında yaşanan siyasal ve ekonomik krizin derinleştiği ve burjuva kamplar arasında çatışmanın farklı araçlarla ve boyutlarla devam ettiği

bu süreçte komünistlerin hem önder bir parti yaratabilmeleri, hem de kitleler içerisinde mevzilenebilmeleri sorunu daha da yakıcı haldedir. Seçimler süreci, kitlelerin burjuva partilerine karşı güvenini bir kez daha göstermiştir. Bu güvenin ne kadar daha süreceği bilinmez ancak komünistlerin örgütlülüğü ve siyasal sürece müdahalesi bu noktada belirleyici olacaktır.

Toplumsal ve Siyasal Gündem'den

————— Düzenleyeler: Yusuf Erdem - Mustafa Kalyoncu – Ferda Kar

Luna Savaş İşçileri Yalnız Değildir.

İzmir'de AOSB Çiğli'de bulunan LUNA Savaş Fabrikasında toplam 180 kişi çalışıyor. Bu 180 işçi, dört beş taşeron firma tarafından çalıştırılıyor. Bu işyerinde çalışan işçilerin en önemli sorunları hemen her taşeron işletmede olduğu gibi uzun çalışma saatleri, güvencesizlik, düşük ücret ve ağır çalışma koşullarıdır. İşçiler bu durumun ancak örgütlene-

rek, sendikalaşarak düzelebileceğinden hareketle, sendikal çalışmayı başlattılar ve DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş Sendikasına üye oldular.

Luna fabrikasının patronu Mustafa Karabağlı, sendikal çalışmayı farkedince önder komunda bulunan 8 işçiyi işten atarak işçilere gözdağı vermeye çalıştı. Ancak örgütlülüğün mücadele için önemini farkında olan işçiler, arkadaşlarının geri alınmasını isteyerek direnişe geçince, fabrika sahibi toplam 108 işçiyi işten çıkararak bir toplu işçi kıyımını gerçekleştirdi.

Ancak, işlerinden atılan LUNA SAVAÇ İŞ-

ÇİLERİ direnişlerini kararlılıkla sürdürüyorlar. 21 Mart 2014 günü akşamı saat 19.00'da DİSK ve Birleşik Metal- İş Sendikası, ve diğer emek örgütlerinin işçileri, kitle örgütleri ve Alsancak halkı Kıbrıs Şehitleri'nde toplanarak işlerinden atılan Luna Sayaç işçilerine destek vermek için bir araya geldiler. Ve bir basın açıklaması yaparak, Luna Sayaç Fabrikasının sahibi Mustafa Karabağlı'nın evinin bulunduğu istikamete doğru sloganlı yürüyüşe geçtiler. Halkın destek verdiği, alkışladığı, sloganlara eşlik ettiği görülürken, işçilerin moralleri ve kararlılıkları gözden kaçmadı.

Mustafa Karabağlı'nın evinin önünde sloganlar atılıp, basın metninin okunmasından sonra işçiler, direnişlerini sürdürme kararı alarak, direnişe fabrika önünde devam edeceklerini açıkladılar

Sermayenin İşçi Katliamı Sürüyor

20 Mart Çarşamba günü sabah saat 07.35'de Mersin'in Akdeniz İlçesi sınırları içinde Adana - Mersin seferini yapan yolcu treni, Taşkent Durağı yakınlarında Bağcılar Hemzemin Geçidinde Mersin – Tarsus Organize Sanayi Bölgesindeki bir fabrikanın işçilerini taşıyan 33 M 1104 plakalı minibüse çarptı. 10 işçi öldü, 4 işçi yaralandı.

Ölen işçiler: Harun Salık, Sinan Özpolat, Oğuzhan Beyazıt, Ayhan Akkoç, Kenan Erdinç, Mehmet Akçay, Cavit Yılmaz, Mine Ser-ten, Onur Atlı, Ünal Acar. Yaralanan işçiler: Fahri Kaya, Servet Çelik, Halil Demir, Mustafa

Doygun.

Ölen işçilerin yakınları protesto eylemi yaparak 'başka canların yanmaması için' tedbir alınmasını istediler.

Kaybolan hayatlar: 33 yaşındaki Mine Ser-ten 8 yıldır fabrikada muhasebecilik yapıyor ve G.Antep'te kız kardeşini okutuyordu. Ha-run Salık 3 çocuk babası idi. Mehmet Akçay Mut'ta, Ayhan Akkoç Sivas'ta, Oğuzhan Beya-zıt Niğde'de toprağa verildi.

Kazanın nedeni henüz tam olarak açığa çıkmış değil. Taşeron demiryolu görevlisinin ihm- malinden de söz ediliyor, minibüs sürücüsünün uyarıyı dinlemeyip demiryolundan bir an önce geçmeye kalkmasından da.

Bu anlamda burjuvazinin kanunları önünde şoför mü, demiryolu görevlisi mi suçlu henüz belli değil. Ancak, insanlık önünde asıl suçlu gün gibi ortada:

Sermayenin egemenliğini kurmasından bu yana fabrikalarda, madenlerde, inşaatlarda, tar- lalarda sayısız işçi sermayenin kâr hırsı sonucu iş kazalarında ölürken, günümüz Türkiye'sin- de bunlara bir de işçi servislerinde ölen işçiler eklendi. Gün geçmiyor ki fabrikaların servis araçlarının, geçici tarım işçilerini taşıyan kam- yon ve minibüslerin karıştığı trafik kazaların- da onlarca işçi ölmesin. İstanbul'da sel bas- kınında minibüsün içinde kapalı kaldıkları için ölen kadın işçileri hatırlıyoruz. Ülkenin birçok yerinde kamyonlarda, minibüslerde ölen çoğu çocuk ve kadın geçici tarım işçilerini.

Mersin'deki olayda sermayenin ve onun devletinin, yerel yönetimlerinin suçu o kadar açık ve kendini o kadar bağır çağır ilan ediyor ki...

Mersin'deki katliam üzerine BTS sendikası- nın yaptığı açıklama, suçu ve suçluyu açık bir şekilde ortaya çıkartıyor.

On yıllardır Mersin – Adana demiryolu hat- tındaki 31 hemzemin geçitte onlarca insan ölü-

yor ve ne sermaye devletin merkezi yönetimi, ne de yerel yönetimleri alt ya da üst geçitler yapmak için kollarını kıpırdatmıyorlar. “Adam, yiyor ama iş de yapıyor” mantığı içinde bu “önemsiz” geçitlerin “yem” potansiyeli yeterli bulunmadığından, kaynaklar “yem” imkanının çok olduğu AVM, Plaza, İş Merkezi, Rezidans, akua park, anıtsal meydan, yap boz kaldırım, olimpiyat tesisleri gibi “dev” projelere aktarılıyor. Tam da yerel seçim öncesi bugünlerde Mersin’de sermayenin her boydan ve her soydan siyasi partilerinin yerel seçim adayları; “Büyük” şehir adayları, yerel belediye adayla-

geçit yapılması talebiyle protesto gösterileri yapmıştı. Üst geçit yapılmadığı gibi 22 Nisan 1980’deki gösteride halkın üzerine özel amfibi askeri birliği tarafından ateş açıldı. Çocuk, ihtiyar, kadın demeden on kişi öldürüldü. Sermayenin o günkü askeri faşist diktatörlüğü ile bugünkü “demokratik “ diktatörlüğü ne kadar da benzeşiyor değil mi?

BTS’nin açıklamasının tam metni şöyle:

“Yeniden yapılanma adı altında yürütülen özelleştirme çalışmaları, ölümlü kazalara davetiye çıkarıyor.

rı, hem de içlerinde yıllardır “görevde” olanlar da dahil on işçinin anıları önünde susup, başlarını öne eğmek yerine “büyük büyük” projeler ilan ediyorlar. Eh adamlar yiyorlar ama yapıyorlar da. Ne yapıyorlar? İşçilere, emekçilere daha geniş mezarlıklar...

Tarihin tekerleği geri döndürülemez ama bazen olaylar o kadar çok benzeşebilir ki: 12 Eylül 1980 darbesi öncesi Tarsus’ta Mersin – Adana karayolu kenarındaki mahallelerdeki halk karayolunda karşıdan karşıya geçerken ölen çocuklarının daha fazla ölmemesi için üst

Bugün Adana-Mersin seferini yapmakta olan yolcu treninin 16.036 km’de Mersin’in Merkez Akdeniz İlçesi Adanalıoğlu Mahallesi hemzemin geçidinde, işçi taşıyan minibüse çarpması sonucu 10 kişi yaşamını yitirirken, 4 kişi de yaralandı.

Öncelikle bu vahim kazada hayatını kaybedenlere rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Yaşanan kazanın olduğu Mersin Adana demiryolu hattı 68 kilometredir. Bu hatta toplam

31 tane hemzemin geçit bulunmaktadır. Adana-Mersin arasında çalışan trenlerin hızı 120 km/s'tir. Bu, her bir trenin ortalama her 1 dakikada 1 hemzemin geçitten geçtiği anlamına gelmektedir. Böylesi bir hatta trenlerin hızlarının belirlendiği takayutat uygulaması da yapılamamaktadır.

Adana-Mersin arasındaki demiryolu hat kesiminde bu tür vahim kazalar sürekli yaşanmaktadır. Yaşanan bu son kazanın öncesinde 8 Ekim 2013 tarihinde yine bir kaza yaşanmış, bu kazada da 2 vatandaşımız hayatını kaybetmişti. Yaşanan bu kazanın ardından sendikamız tarafından TCDD yöneticileri ile görüşmeler yapılmış, bu tür kazaların yaşanmaması için gerekli adımların atılması talep edilmiş, önerilerimiz sunulmuştur.

Ancak geçen süre içerisinde TCDD yönetiminin bu tür kazaların önlenmesi yönünde hiçbir ciddi adım atmadığı görülmüştür. Edindiğimiz bilgilere göre TCDD tarafından hemzemin geçitlerle ilgili olarak yeni bir yönetmelik çıkarılmasına rağmen, bu yönetmelik halen hayata geçirilememiştir.

Hemzemin geçitlerde sorumluluğu bulunan Belediyeler, İl Özel İdareleri, Karayolu ve TCDD yetkililerinin bir an evvel kurulacak diyalog üzerinden gerekli adımların atılmaları gerekirken bugüne kadar bu tür kazaların yaşanmasını engelleyecek bir adım atılmamıştır.

Adana-Mersin arasında bulunan ve karayolu trafiğinin yoğun olduğu hemzemin geçitlerde koruma sistemi bekçili ve otomatik bariyerli olmaktadır. Bu tür korumaya sahip hemzemin geçitlerde kazalar hemen hemen hiç yaşanmamaktadır. En güvenli koruma şeklinin Bekçili Bariyerli Hemzemin Geçit olduğunu bilinmektedir.

Hemzemin geçitlerle ilgili yönetmelikte; "hemzemin geçit bekçileri her demiryolu aracının hemzemin geçitten geçmeden 3 dakika önce geçit üzerinden geçen karayolu araçlarını

uzaklaştırdıktan ve demiryolunu serbest bıraktıktan sonra bariyerleri kapatıp kumanda kolu-nun başında durarak demiryolu aracı bariyeri tamamıyla geçtikten sonra bariyerleri açmak zorundadır" denilmektedir.

Şu anda Adana-Mersin arasındaki bazı hemzemin geçitlerde geçit bekçileri hizmet alımı yolu ile buralarda çalıştırılmaktadır. Buralarda çalışanlar demiryolu personeli olmadığı için, işin önemi ve tehlike boyutu bu çalışanlar tarafından anlaşılamamakta, TCDD tarafından da kazalara davetiye çıkaran satın alma yoluyla hizmet alımı işi tüm kazalara davetiye çıkarılmaktadır.

Çok büyük paralarla hayata geçirilen hızlı tren projelerinden önce mevcut konvansiyonel hatlarda kazaların yaşanmaması için adım atılması daha öncelikli bir durumdur.

TCDD web sayfasında kazayla ilgili yer alan haberde başsağlığının bile dilenmediği görülmüştür. Bu durumu üzüntüyle karşılıyor, bu anlayışın kazaların kanıksandığı ve giden yaşamların çokta umursanmadığı anlamına geldiğini görüyoruz. TCDD'nin bu tutumunu kınıyoruz.

Bu tür kazaların önlenmesi için acilen şu önlemler alınmalıdır;

- Şu anda mevcut hali ile otomatik bariyerli olarak çalışan tüm geçitleri demiryolu ile ilişkisini kesecek şekilde alt geçit veya üst geçit şeklinde yapılmalıdır.

- Alt geçit veya üstgeçit yapılmasının imkansız olduğu zorunlu durumlarda ise geçitler bekçili bariyerli hemzemin geçide dönüştürmelidir.

- Ayrıca yapımı devam eden Sinyalizasyon projesi tekrar gözden geçirilmeli ve projede bulunan otomatik bariyerli hemzemin geçitlerden vazgeçerek hepsi demiryolu ile ilişkisini kesecek şekilde alt geçit veya üst geçit şeklinde yapılmalıdır.

• TCDD yönetimi tarafından alınan kararlarla hemzemin geçitlerin sayısında azalma olmasına rağmen bunun yetersiz olduğunu buradan bir kez daha ifade ediyoruz. Daha önce yaşanan kazada sendikamız tarafından yapılan açıklamada TCDD yetkilileri uyarılmış, gerekli önlemleri almaya çağırılmış, ve bundan sonra olabilecek kazalarda da sorumlular hakkında da suç duyurusunda bulunacağımızı ifade etmiştik. Yaşanan kazayla ilgili sendikamız tarafından suç duyurusunda bulunulacağını ifade ederiz.”

“Mücadeleye Devam” İzmir

İzmir’de Gezi Parkı eylemleri sırasında İstanbul’da başına gaz kapsülünün isabet etmesi sonucu yaralanan Berkin Elvan’ın 269 gün sonra yaşamını yitirmesi üze-

rine başlayan protesto eylemleri, polisin gaz ve su sıkarak dağıtmaya çalışmasına rağmen iki gün boyunca sürmüştür. İlk günkü eylemlerde binlerce insan, Gündoğdu ve Kıbrıs Şehitleri caddesinde toplanmış ve Valiliğe doğru yürüyüşe geçmişlerdir. Yürüyüşe geçen kalabalık polis tarafından Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü önünde durdurulmuş ve kitle adına yapılan açıklamada yürüyüşün barışçıl bir protesto eylemi olduğu ve yürüyüşe izin verilmesi, bu nedenle de polisin geri çekilmesi istenmiştir. Ancak devletin kolluk güçlerinin aldığı talimatlar doğrultusunda saldırıya geçmesi sonucu çıkan çatışma geceyarısına kadar sürmüştür.

Ertesi gün ise yine DİSK ‘in çağrısı ile Konak’ta toplanan halk Saat Kulesine doğru yürümek istemiş ve engellenmiştir. DİSK sözcülerinin yürüyüşün barışçıl olduğunu ifade etmelerine rağmen polis yine bir gün önceki gibi saldırısını sürdürmüştür. İlk anda kitle dağılır gibi olsa da, yaklaşık üç bin kişilik kararlı bir kitle tekrar toparlanmış, polisle çatışmalar yaşanmış ve kitlenin kararlılığı ile polis geri çekilmek durumunda kalmış ve alana girilmiştir.

Eyleme, Söz ve Eylem dergisi okurları eylemlere aktif olarak katılmış, iki günlük çatış-

malarda alanda direnen devrimcilerle birlikte direnişlerini sürdürmüşlerdir.

Ayrıca DİSK'e bağlı sendikalar ile birlikte Devrimci Turizm İş sendikası üyeleri de alanda kararlı duruşunu sürdürmüş direnen kitleye iki gün boyunca destek vermiştir.

Mersin

1 1 Mart'ta Berkin Elvan'ın kaybı ile beraber bütün Türkiye'de olduğu gibi Mersin'de de yığinsal protesto gösterileri oldu. Protestolar liselerde başladı. Barış Meydanı ve Forum merkezli gösteriler ve yürüyüşler yanında çeşitli kurumlar, Emek ve Demokrasi Platformu ve Mersin Barosu tarafından da basın açıklamaları ve yürüyüşler yapıldı. Protestolar sırasında iki kadın Toma'nın

çarpmasıyla yaralandı. Yirmi üç kişi gözaltına alındı.

Berkin Elvan ile birlikte sermaye devletinin terörü sonucu sekiz kişinin ölümü, çok sayıda yaralanma, gözaltılar, tutuklamalar ve davalar ile devam eden Taksim Gezi eylemleri sürecinde Mersin, 31 Mayıs 2013'ten bu yana protesto eylemlerinin yoğunlaştığı merkezlerden biri olmuş, Akdeniz sahilinde Barış Meydanında merkezileşen eylem ve yürüyüşlere katılım on binlere ulaşmıştı. Gösteriler sürecinde çok sayıda gözaltılar ve polis saldırıları ile yaralananlar oldu.

Polis tarafından hedef alınarak doğrudan ağzının içine biber gazı sıkılan Mehmet İstif hallen biber gazının tetiklediği hastalıkla boğuşmakta. Dilinin büyük bölümünü ve konuşma yetisini kaybetti. Tedavisi sürüyor.

Mersin'de Gezi davaları sürecinde hakkında dava açılan 51 kişi beraat etti. 11 Şubat 2014 günü yapılan duruşmada 3 kişiye de taşın silah sayıldığı gerekçesi ile ceza verildi.

Devrimci Turizm-İş İzmir’de Örgütleniyor

Bir süredir örgütlenme çalışmalarını sürdüren Devrimci Turizm –İş sendikası, İzmir’de Büyükşehir Belediyesi’ne bağlı Grand Plaza şirketinin işçilerinin liyakatine mazhar olarak örgütlenmektedir. Devrimci Turizm İş sendikası, amaç itibarıyla tüm turizm sektöründe çalışan işçilerinin örgütlülüğünü ve birliğini sağlamaya çalışmaktadır. “Sorunlardan şikayet etmek yerine örgütlenip sorunları çözme zamanıdır” ilkesini uygulama-

YİS sendikasını kurdu. Bu sendika faaliyetini Türk-İş çatısı altında sürdürürken, 1967 ‘de turizm işçilerinin önemli bir bölümü, Turizm-İş sendikasını kurarak diğer sendikalarla birlikte DİSK’in kuruluş sürecinde yer aldılar. 1977 yılında ülkede sınıf mücadelesinin gelişmesine paralel olarak OLEYİS’ in DİSK’ e katılmasıyla birlikte Turizm işçilerinin birliğinin sağlanması sürecinde önemli bir adım atılmış oldu. Ancak 12 Eylül sonrasında, DİSK’in kapatılması üzerine Turizm işçileri, faaliyetlerini Türk-İş de yürütmekten ziyade, 1983 yılında Bağımsız Tursan-İş sendikasını kurarak devam ettirdiler. O dönemde bağımsız sendika-

ya çalışan sendika, sınıf mücadelesinde sendikaların rolünün yeniden belirlenmesi üzerinden faaliyet yürütmektedir.

Devrimci Turizm iş sendikası, DİSK’in kuruluşundan bu yana var olan örgütlenme ve mücadele ilkeleri doğrultusunda işçi sınıfı mücadelesine yeni bir rol ve ivme kazandırmayı amaçlamaktadır.

Turizm işçileri ilk olarak 1947 de OLE-

ların önündeki en büyük engel olan yüzde 10 barajını aşan iki sendikadan birisi olan Bağımsız Tursan-İş sendikası, kararlı mücadelesi ile hafızlarda önemli bir iz bırakmıştı. 1980’ de kapatılan DİSK’in on bir yıl sonra beraat etmesiyle beraber, Bağımsız Tursan-İş sendikası tekrar OLEYİS sendikası ile birleşerek sınıf mücadelesinde işçi sınıfının birliğinin ne kadar önemli olduğunu tüm işçi sınıfı kamuoyuna göstermişti.

Geçtiğimiz yıllarda ise, OLEYİS sendikası-
nın yöneticilerinin bir kısmının şaibeli bir du-
rum sonucu, Hak-İş konfederasyonuna katıl-
maları turizm işçilerinin örgütlülüğünü önemli
ölçekte zaafa uğratmıştı.

Bu duruma karşı tepki gösteren Turizm işçi-
leri sendikalarını yeniden kurarak faaliyetlerine
başlamışlardı. Geçtiğimiz günlerde de İzmir’de
ki örgütlenme faaliyetlerini hızlandıran işçiler
Ege Bölge Temsilciliğini açarak faaliyetlerini
daha geniş alanlara yaymaya çalışmaktadırlar.
Yine Devrimci Turizm İş sendikası üyeleri ör-
gütlenmelerinin yanı sıra Berkin Elvan’ın ölü-
mü sonrasında İzmir’de gerçekleşen protesto
eylemliliklerinde yer alarak sadece ekonomik
mücadele ile yetinmeyeceklerini tüm kamuoyu-
na göstermiş oldular.

Greif’te Mücadeleye Devam

Direnişlerinin 53. Gününde Greif iş-
çileri, Boğaz Köprüsünde eylem
yaptı. 53 gündür grevde olan işçiler,

yolu trafiğe kapatarak tıkanma noktasına gelen
görüşmelerde seslerini duyurmak istediler.

“Greif’te direniş kazanacak ! Patron-Sendi-
ka işbirliğine son !” yazılı pankart taşıyan işçi-
ler, direnişi kazanana kadar mücadeleye devam
edeceklerini söylediler. Daha sonra polisin
müdahalesi ile gözaltına alınan işçiler Emniyet
Müdürlüğü’ne götürüldü. Devam eden fabrika
işgali sonunda işveren, çeşitli baskı ve caydır-
ma manevralarına başvuruyor. İşveren yaptığı
açıklamada:

“Şirketimiz yasa dışı işgali en kısa sürede
güvenli ve barışçıl yollardan çözmek için her
tür çabayı sarfetmiş ve tarafları olası sonuçlar
için bilgilendirmiştir. Greif Dudullu, Samandı-
ra ve Sultanbeyli yaptığı üretimle müşterilerine
ürün sunmaya devam edecektir.” dedi.

İşverenin bu açıklamasına Greif işçileri:

“Yönetimin fabrikayı kapatma oyunu oynadı-
ğını biliyoruz. Bize kapattıklarını söyleyip
dışarıdaki işçilere on beş gün bekleyin, sonra
işbaşı yaparsınız diyorlar. Bu oyunları gördük-
çe mücadelemiz daha büyük azim ve kararlı-
lıkla ilerliyor. Onların oyunlarını bozacağız ve
hiçbir şekilde pes etmeyeceğiz.” yanıtını ver-
diler.

Artçıyı Unuttun mu Kadir Abi (!)

A KP iktidarı tüm hızıyla yasaklamalara devam ediyor. Arkasına yerel seçim sonuçlarının rüzgarını da alan

iktidar, seçimlerden önceki Twitter ve You Tube yasaklarından sonra bu yıl da Taksim alanını 1 Mayıs kutlamalarına kapatmak istiyor. Kadir Topbaş bir TV programında Taksim’de 1 Mayıs kutlamanın “kent ekonomisine zarar verdiğini” söyledi.

Geçen yıl çukurları bahane gösteren iktidar, bu yıl kent ekonomisini bahane ediyor. DİSK, 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlayacaklarını açıkladıktan sonra KESK de “1 Mayıs’ta Taksim’de olacağız” dedi. Aslında Kadir Topbaş’ın bir duruma açıklık getirmesi gerekiyor. Kent ekonomisine zarar, tüm emekçilerin o gün iş bırakmasından mı oluyor, yoksa 1 Mayıs’ın Taksim’de kutlanmak istenmesinden mi? Ya da Topçu Kışlası’ndan elde edemedikleri rantı, emekçileri 1 Mayıs günü çalıştırarak mı elde etmek istiyorlar?

Yasaklı 2013 1 Mayıs’ı, Haziran başkaldırısının öncüsü bir niteliğe sahipti. Bu başkaldırıya ağaçlar sebepti. Kapitalizmde sebep çok.

Unutma Kadir Abi (!),

1 Mayıs 2014’te Taksim’de görüşmek üzere...

Yok Etmeden Yok Olmalı

1 979 yılında birincisi yapılan Dünya İklim Konferansı’nın 38. toplantısı Mart ayında Tokyo’da yapıldı. Toplantı sonunda sunulan rapora bakılırsa, sermayenin birikim ihtiyacı sürekli arttıkça, dünyayı da yaşanılmaz hale getiriyor. 35 yıldır anlaşılmayan bir çaba içine giren kapitalizm, sözleşmelerle, protokollerle ekolojik yıkımı sözde engellemeye çalışırken, geri dönülmez yok oluşu kâr uğruna sürdürüyor. Bu nedenle anlaşılıyor ki kapitalistlerin gerçek derdi; sorunu çözmek değil, kamuoyunda barbar sisteme karşı oluşabilecek

tepkileri absorbe etmek.

Tokyo'daki konferansın sonucunda yayınlanan raporda, dünyanın bir yok oluşa doğru gittiği açıkça belirtiliyor. Yine raporda, hava koşullarının yarattığı değişime insanlığın adaptasyonunun giderek zorlaştığı, kalıcı önlemler alınmaması durumunda kıyı şeritlerinin sular altında kalacağı, küresel ısınma, kuraklık ve aşırı yağışlar sebebiyle yaşanacak kıtlığın, dünyayı bekleyen tehditler olduğu ifade ediliyor.

Özetle rapor, iklim değişikliğinin şimdiye kadar doğal sistemler üzerinde de etkili olduğunu, bunun insanlar üzerinde de kriz etkisi yaratacağını kesinleştiriyor.

Kapitalizmin kendi yarattığı sorunu ortadan kaldırması mümkün değil. Bu sistem her zaman insanlığın çıkarlarından önce kendi çıkarlarını önceler. Bu nedenledir ki bu canavar tamamen yok etmeden yok edilmelidir.

Temsil mi ? Teslim mi ?

Parlamenter Demokrasi, burjuva devlet mekanizmasının önemli bir aldatmaca ve halkı kandırma aracı olma özelliğini kaybediyor. Öyle ki, seçim dönemlerinde burjuvazi, hemen hemen tüm ülkelerde telaş içine girerek, halkı sandığa getirme, oy kullanırma propagandasını önemle sürdürüyor.

Burjuvazi bu kampanyayı parlamento içinde ve dışındaki düzen partilerini ve medyayı kullanarak yapıyor. Mutlaka sandığa gitme gerekliliği, seçim çalışmalarında önemli bir yer tutuyor. Mart ayı içinde Fransa ve Türkiye'de yapılan yerel seçimlerde iki nokta benzerlik gösteriyor. Birinci nokta; Fransa, Türkiye ve birçok Avrupa ülkesinde muhafazakâr oylar sürekli artmakta. İkinci benzer nokta da; muhafazakârlar sandığa yaklaştıkça, diğer ke-

simler sandıktan uzaklaşıyor.

Yerel seçim olmasına rağmen, Fransa'da seçmenlerin %38'i sandığa gitmezken, Türkiye'de yürütülen propagandaya rağmen %13'lük bir seçmen kitlesi sandığa gitmedi ve bir milyon altı yüz bin geçersiz oy kullanıldı. Geçersiz oyların yüksek olması da bir "protesto"yu oy kullanarak ifade etme iradesini gösteriyor.

Burjuva ideologları seçimden sonra bu durumu araştırırken, Fransa'da halkın "onları memnun etmeyen politikalardan yorgun olduğunu inkâr edemeyiz" şeklinde açıklarken, Türkiye'de ise özellikle gençlerin sandığa gitmemesini "mevcut partilerde taleplerinin tam karşılığını bulamadıkları" şeklinde ifade ediyorlar.

Bu oyunun "temsiliyet" değil "teslimiyet" olduğunu ve bu gerçeğin yavaş yavaş halk tarafından anlaşıldığını söylemeye dilleri varmıyor.

Türkiye'de sandığa gitmeyen gençlere, pişman mısınız diye sorulduğunda, gençler "hayır" yanıtı verince, bu yanıtı ideologlar "apolitik gençlik" damgasını vurmaktan geri durmuyorlar. Oysa sandığa bilinçli gitmemek politik bir iradenin göstergesidir. Seçmek ne kadar politikse, seçmemek birkaç kat daha politik bir tercihtir. Ayrıca Türkiye'de gençlik Gezi başkaldırısıyla, tüm coğrafyaya yayılan protestolarıyla, sadece mevcut partilere tepkilerini değil, sistemle olan çelişkilerini de ortaya koymuşlardır.

Nasıl bir demokrasi, nasıl bir parlamenter sistem ki; devletle ilgili önemli konular, buralarda görüşülüp karar altına alındığı söylenirken, gerçek hiç de öyle değil. İşler kulis odalarında kotarıyor. Yakın zamanda internete düşen ses kaydında, dört kişi Türkiye'nin savaşa nasıl sokulacağını planlarını yapıyor. Görünen o ki burjuva parlamentosu artık Kırkpınar çayırı olarak kullanılacak.

Yabancı Yoldaşlar İçin Bosna'daki Güncel İsyanla İlgili Bilgiler

Kızıl Eylem (Hırvatistan)* :The Red Phoenix

Protestolar 4 Şubat tarihinde sanayi kenti olan Tuzla'da başladı. Tuzla'da özelleştirilen birkaç şirketin işçileri özelleştirmelerin iptali ve fabrikaların kapatılmasına karşı (sendikaların yardımı veya desteği olmadan) bir protesto gösterisi düzenlediler. Bunlara, şehir ve bölge halkından, özellikle öğrenciler ve işsiz gençlerden çok sayıda katılan oldu.

Sonraki birkaç gün içinde, Bosna'nın diğer bazı şehirlerinde dayanışma gösterileri organize edildi. Bu, Bosna'da bu türden ilk hareketlenme değildi; son birkaç yıl içinde sadece Bosna'da değil, bölgedeki pek çok ülkede (Bulgaristan, Romanya, Hırvatistan, Slovenya) yoksulluk ve yolsuzluğa karşı daha önce sıklıkla yapılan protestoların devamı idi. Bosna, tüm bu ülkeler içinde en düşük ortalama ücrete sahiptir ve gençlerde işsizlik oranı, Yunanistan, İspanya ve Hırvatistan'dan daha yüksektir.

Geçen hafta başlayan protestolara katılanlar, daha önceki protestocu sayısından daha fazlaydı. Ayrıca, protestocular polisin baskısına karşı kendilerini çok başarılı bir şekilde savundular. 7 ve 8 Şubat tarihinde, protestocular Saraybosna'daki Cumhurbaşkanlığı binası da dahil, Tuzla, Zenica, Bihaç, Mostar ve Saraybosna'da çeşitli yerel ve eyalet hükümet binalarını işgal

Halklar Arasında Savaş, Sınıflar Arasında Barışa Hayır!

ederek, kısmen yaktılar. Bazı bölgesel hükümetleri de resmen istifaya zorladılar. (Karmaşık etnik temelli siyasal sistem nedeniyle, bölgesel hükümetler, merkezi hükümetten daha büyük güce sahiptirler.)

11 Şubat Pazar günü, AB tarafından koordine edilen Hırvatistan ve Sırbistan hükümetleri olaylara müdahale ettiler. Aynı gün, Sırbistan hükümeti, Bosna'lı etnik Sırp politikacılarla bir araya geldi ve Hırvat başbakanı Bosna'nın Mostar kentinde etnik Hırvat siyasetçileri ziyaret etti. Bundan sonra, Hırvat medyası ve politikacıları, protestoların hiçbir şekilde sosyal protesto olmadığını, Bosna'daki Hırvatlara yönelik olduğunu iddia eden saldırgan bir kampanya başlattılar. Sırp medyası ve politikacıları da protestoların " Müslümanların Sırlara karşı

savaşının başlangıcı” olduğunu iddia eden benzer bir kampanya başlattılar. Ancak, protestolar sadece Tuzla veya Mostar gibi etnik olarak karışık şehirlerde değil, aynı zamanda Livno ve Orasje gibi ağırlıklı Hırvat nüfusun olduğu kasabalarda ve Prijedor ve Bijeljina gibi ağırlıklı olarak Sırp nüfusa sahip kasabalarda da yayıldı. Ayrıca, Türk dışişleri bakanı Ahmet Davutoğlu, Saraybosna’yı ziyaret ederek, politikacılar ve İslam Cemaati ile bir araya geldi ve Türkiye’nin “doksanlı yıllardaki gibi” bir savaş önleyeceğine söz verdi.

Ukrayna’dakinin aksine AB, hükümeti değil, protestocuları kınadı. Bosna’da en üst düzeydeki güç, bölgesel hükümetin devleti değil, ABD desteğiyle AB tarafından atanan bir tür sömürge valisi olan “Yükseklik Temsilcilik” Ofisidir. Şimdiki “Yüksek Temsilci”, Valentin Inzko adlı bir Avusturyalı, protestoların devam etmesi durumunda, AB’nin askeri müdahale yapacağını söyledi. Birkaç diğer AB ve ABD yetkilisi, “istikrarı sağlamak” için Bosna’nın “NATO üyeliği”nin hızlandırılması için çağrıda bulundular.

Geçen hafta boyunca, Tuzla, Saraybosna ve Mostar gibi çeşitli şehirlerde protestocular, bölgesel düzeyde düşen politik yapılar yerine geçmesini hedefledikleri “Plenumlar” ve halk meclisleri örgütlediler. Daha sonra Bosna genelinde, büyük küçük onlarca şehir ve kasabada da plenumlar, örgütlendi. Her yerdeki plenumların talepleri aynı: hükümetlerin istifası, özelleştirmelerin iptali, tutuklanan protestocuların serbest bırakılması vb. Batı medyasındaki propagandanın aksine, hiçbir plenum “uluslararası toplum”un herhangi bir şekilde müdahalesini talep etmiyor.

Bosna’da yüzlerce kişi polis tarafından dövüldü ve çoğu “önleyici tedbir” bahanesiyle, birçoğu da internette “protestoları desteklemekten” dolayı tutuklandı.

Bu hafta Hırvatistan ve Sırbistan’da dayanışma gösterileri düzenleniyor.

Emperyalist güçler (AB, ABD), bölgesel genişleme peşindeki devletler (Türkiye, Hırvatistan, Sırbistan) ve yerel şovenist siyasi elitlerin gerici ittifakı, Bosna’daki milliyetçilik karşıtı ve sosyal temelli halk isyanına saldırmaktadır. Bu güçlerin kendi nüfuzlarını korumak için Bosna’nın işçi ve halklarını etnik ve mezhepsel çizgide bölme amaçlı ortak girişimi, emperyalizmin Balkanlar’daki ulusal sorunu çözemeyeceğini bir kez daha kanıtıyor. Aslında emperyalizm, bu bölünmeleri üretip, halkların isyanlarına karşı sistemi savunmanın son hattı olarak kullanmaya çalışıyor. Bu nedenle, Bosna’daki güncel mücadelenin desteklenmesi, yanlış bilgilendirme ve gerici propaganda ile savaşmak ve isyanı boğmaya çalışan güçlerin dış müdahalesine karşı mücadele büyük önem taşımaktadır.

Sözümüzü herkese duyuralım, Yeni barikatlar kuralım, mücadeleyi güçlendirelim!

Kızıl Eylem (Hırvatistan)

*Kızıl Eylem (Crvena akcija), Hırvatistan’da kendisini anti-emperyalist, NATO karşıtı olarak tanımlayan sol bir örgüttür. AB’ni de, Batı Avrupa emperyalizminin, Avrupa’nın doğusu ve dünyanın geri kalan kısmını sömürme aracı olarak görmektedir.

Uluslararası alanda Kızıl Eylem, Kolombiya - FARC, Filistin FHKC ve FDKC, Kürt PKK ve Hint Naksalitler gibi bazıları ABD ve AB’nin terör listesinde olan gerilla hareketlerini desteklemektedir. Ayrıca 2008’de Yunanistan’daki isyanları desteklemiş ve sekiz gösterici tutuklandı sırasında 2011 yılında Belgrad’da Yunan büyükelçiliğine saldırmak ve NATO-karşıtı protesto nedeniyle suçlanan Sırp anarşistlerle dayanışma gösterilerine katılmışlardır.

Devrimci Parti İçin Program Taslağı -I

Gerekçe:

Proletaryanın “göğü fethetme” girişi, kapitalizmin direnci ve Ekim Devriminin sosyalizmin kuruculuğunda karşılaştığı bir dizi nesnel ve öznel etmene bağlı olarak kesintiye uğradı. Devrimin iç sürekliliği ve dünya çapında yayılma hızı düştükçe, bozulma, çürüme ve yabancılaşma kaçınılmaz oldu. Devrim, ideolojik ve politik olarak fethedemediği modern barbarlığa yenik düştü.

Ekim Devrimi, zaferiyle olduğu kadar yenilgisiyle de bütün dünya dengelerini altüst etti. Fiili olarak kapitalizmden komünizme geçiş çağını açan zaferiyle, dünya burjuvazisinin kâbusu, dünya proletaryasının ve ezilen halkların kurtuluş umudu ve yolu oldu. Burjuvaziye zafer bahşeden yenilgisiyle, sınıf mücadelesini yeni bir kaosun içine sürükledi.

Proletarya, mücadele tarihi içinde birçok zafer ve yenilgi yaşadı. Ancak Sovyetler Birliği’nin çöküşüyle yaşanan yenilgiyi bütün önceki yenilgilerden ayıran temel özellik, uzunca bir sosyalist kuruculuk dönemi ardından gelen yenilginin, devrime ve kuruculuğa önderlik eden sınıfın devrimci partisinin ideolojik, politik ve örgütsel önderliği kaybetmesine bağlı olarak ortaya çıkmış olmasıdır. Marksizm-

Leninizm’in sınıf hareketi üzerindeki tarihsel üstünlüğünü kaybetmesine yol açan bu durum, sınıf mücadelesinde bugün yaşanan ideolojik kaosun boyutlarını da ortaya koymaktadır.

Proletaryanın sınıf mücadelesi içinde yaşadığı zaafklar, yetmezlikler, kahramanlıklar ve ihanetlerle dolu zafer ve yenilgilerinin ortak özelliği, zaferler kadar yenilgilerin de proletaryanın bilinç ve örgütlülük düzeyi ve bu düzeyin sürekliliği tarafından belirlendiğidir. Bu tarih içinde her yenilgi, proletaryanın bilinç ve örgütlülük düzeyinde bir zaaf ve eksikliğe işaret eder. Bu, aynı zamanda sınıf mücadelesinde zaferin nerede aranması gerektiğinin de anahatıdır.

Sınıflar mücadelesinde her yenilgi yenilen sınıfın saflarında bir dağınıklığa, gerilemeye, moral bozukluğuna ve umutsuzluğa, toplumda ise yenilen sınıfa karşı bir güvensizliğe, yenen sınıfın gücüne tapınmaya yol açar. Yenilen sınıf ile birlikte sınıf savaşı da, yenilginin boyutlarına ve şiddetine bağlı olarak etkisizleşerek bir dönem için tarih sahnesinde geri plana düşmüş görünür. Zaferi kazanan sınıfın eylemi tarihe yön veren tek eylem olarak öne çıkar. Ancak tüm bu görüntünün altında derinde sınıf savaşımı varlığını sürdürür. Tarihin durgun ve karanlık dönemlerine sınıfların yeniden hareketlen-

mesi, fırtınalı altüst oluş dönemleri eşlik eder.

Tarihsel süreçte sıçrama, bir toplumsal düzenden ötekine geçiş, bir çırpıda gerçekleşiyor. Yeni toplumsal düzenin dünya ölçeğinde zaferi, dünya ölçeğinde süren sınıf savaşımı içinde yenilgi ve zaferlerin birbirini izlediği, birbirine eklemelendiği bütün bir tarihsel dönemi kapsar. Proletarya nihai zafere yenilgi ve zaferlerden oluşan birçok muharebeden geçerek ulaşabilir.

Yenilgi, proletaryaya karşı etkili bir ekonomik, politik ve ideolojik saldırının da işareti oldu. Saldırıyla, proletaryanın mücadeleye elde ettiği bütün mevziler, kazanımlar ve mücadele araçları elinden alınarak, sermayenin nesnel bir bileşeni düzeyine indirildi. Burjuvazi, dozu ve şiddeti ne olursa olsun ekonomik ve politik saldırısının, proletaryayı bir dönem için sınıf mücadelesinin dışına düşürse de, onun yeniden başkaldırısını engellemeye yetmeyeceğini tarihsel deneyiminden biliyor. Kendisi yok olmadan proletaryayı yok edemeyeceği, kendi yok oluşunun proletaryanın bilinç ve örgütlülük düzeyinde, devrimleşmesinde olduğunu bildiği için saldırısının sivri ucunu, proletaryayı bilinç ve örgütlülükle donatan bilimsel komünizme, Marksizm – Leninizm’e yöneltiyor.

Burjuva ideologlar, liberal aydınlar ve Sovyetler Birliği’nin çöküşünde kapitalizmin erdemlerini keşfeden devrimin “abbas yolcuları”ndan oluşan koro, ücret ve kredi sistemiyle ekonomik olarak köleleştirdikleri proletaryayı, zihinsel olarak da köleleştirmek için, elinin altındaki bütün araçları kullanarak (okul, din, medya vb.) her gün, her saat kapitalizmin eski kapitalizm olmadığı, burjuvaziyle proletarya arasındaki uçurumun kapandığı, bu iki karşıt sınıfın orta sınıf kavramında birleştikleri, kapitalizmin kimi kusurlarının ancak kapitalizm içerisinde ve demokrasi aracıyla çözülebileceği yalanını anlatıyor. Marks’tan daha Marksist Marksologlar bu koroya, koşulların değiştiği, “Marksizm’in bir dogma olmadığı”,

dolayısıyla Marksizm’in de değişmek zorunda olduğu belgisiyle katılıyor. Hep bir ağızdan proletaryadan, sınıf mücadelesinden, devrimden, devrimci parti ve devrimci yöntemden uzak durması isteniyor.

Burjuvazinin Marksizm – Leninizm’e saldırısının temel argümanlarını oportünizmin eski çöplüğünden aşırılmış olması, saldırının etkisiz olduğu anlamına gelmiyor. Tersine, komünist hareketin bugün içinde bulunduğu ideolojik savrulma, saldırının oldukça etkili olduğuna işaret ediyor. Ama yine de bu saldırı kapitalizmin işleyiş yasalarına çarpıyor. Sovyetler Birliği’nin çöküşü üzerinden kurulan tarih kurgusu çöküyor. Buradan hareketle Marksizm’e yöneltilen saldırılar, etkinliğini yitiriyor. Yenilginin, sınıf mücadelesinin üzerini örten sis perdesi yırtılıyor. Ve bir kez daha açığa çıkıyor ki, dünyanın yaşadığı kaos ve tikanıklığın nedeni, sosyalizmin tarihsel süreçteki fiili varlığı değil, ömrünü tarihsel olarak doldurmuş olan kapitalizmin her türlü zora dayalı fiili varlığıdır. Bugün, Marksist teorinin dolaysız bir eseri olan Ekim Devrimi’nin teoriden pratiğe aktardığı ilkelerin doğruluğu, bizzat kapitalizmin gelişme yasaları tarafından doğrulanıyor

Ancak yine de burjuvazinin Marksizm’in krizi olarak sunduğu bu ideolojik savrulmadan çıkış, her türden burjuva ideolojisine karşı etkili bir ideolojik mücadele verilmeden, Marksizm’e bulaşmış ve hatta bir dönem için ona egemen olmuş ayırık otları (burjuva liberal kavramlar) temizlenmeden, Marksizm’in arılığının korunması ve teorinin kendi maddi gücüyle, proletaryayla yeniden buluşması sağlanamaz. Bu yapılmadan Marksizm’in geliştirilmesi, sınıf mücadelesine yön veren bir eylem kılavuzu olarak kullanılması, boş bir çaba, bir aldatmacadan öteye geçemez.

Bugün sınıf hareketinin içinde bulunduğu ideolojik, siyasal ve örgütsel dağılma, tek başına sermaye hareketinde meydana gelen değişmeler ve bunların sınıf mücadelesi üzerindeki

etkileri, Sovyetler Birliği'nin çöküşünün yarattığı umutsuzluk, ideolojik savrulma ve burjuvazinin çok yönlü ideolojik ve politik terörüyle açıklanamaz. Elbette bunlar etkilidirler ancak yenilginin nedenlerini dışsal etmenlere bağlayarak açıklama çabası, devrimci bir parti için acınacak bir yaklaşımdır ve bu yaklaşım kendine işçi sınıfı partisi diyen partilerin sorumluluğunu ortadan kaldıramaz.

Devrimci bireylerin olduğu kadar devrimci partilerin de eylemlerinin gerçek nitelikleri, sınıf mücadelesinin keskinleştiği zor dönemlerde ortaya çıkar. Devrimci nitelik böylesi dönemlerde kendini sınar, niteliğine uygun olarak ya dağılıp yok olur, ya da eksikliklerini gidererek yoluna devam eder.

12 Eylül bu açıdan Türkiye devrimci hareketi için tam bir turnusol kağıdı olmuştur. Öncesinde katettikleri yol, sahip oldukları devrimci ruh ve aralarındaki ideolojik farklılıklara rağmen, devrimci hareketin hemen bütün bileşenlerinin, gerek teorik, politik, örgütsel nitelikleri, gerek sınıf mücadelesine yaklaşımları ve sınıfı harekete geçirme kapasiteleriyle sınıf partisinin sahip olması gereken niteliklere sahip olmadıkları görüldü. Mücadeleyi yükseltmek bir yana, mevzileri koruyarak, düzenli bir geri çekilme bile gerçekleştirilemedi. Devrimci enerji, diktatörlüğün zindanlarında etkisizleşti.

Sosyalist hareketler bu durumun ideolojik, politik, örgütsel nedenlerini araştırarak, devrimci bir konumlanışı sağlayacak yerde, başlangıçta yenilgiyi kişiler ve kişiliklerle açıklamanın dışında, hiç bir şey olmamış gibi yollarına devam ettiler. Ardından yenilginin güç yetmezliğinden kaynaklandığını keşfedip, güçsüzlüğe dayalı güç arayışlarına yönelerek kendi likidasyonlarının yolunu açtılar. Her biri, yeni bir dağınıklıkla sonuçlanan birlik süreçlerinde devrimci ruh da eritildi.

Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle birlikte komünist hareketteki dağılma, ideolojik savrulma ile tamamlandı. Sovyet deneyiminin yargılan-

ması üzerinden Marksizm – Leninizm'in temel ilkeleri, proletarya diktatörlüğü, proletarya enternasyonalizmi, Marksist devrim ve parti teorileri örtülü ya da açıkça reddedildi.

Marksizm'e ve işçi sınıfına güvensizlik, sınıflar ve sınıfsal konumlanmadan kopuk, soyut bir siyasal mücadele ve sosyalizmi bilinmez bir geleceğe erteleyen, kapitalizmin yarattığı tikel sorunlar (kadın, ekoloji, dinsel eşitsizlikler vb.) üzerine oturtulan bir demokrasi mücadelesi anlayışı, sosyalist harekete egemen oldu.

Sınıf hareketine egemen olan bu gerilikten çıkış ancak mevcut duruma, ideolojik, politik ve örgütsel, bütünlüklü bir müdahaleyle olanaklıdır. Bu doğrultuda atılacak ilk adım Marksizm'i işçi sınıfının öncü kadrolarına taşıyacak, sınıfın merkezi siyasal eylemini yürütme yeteneğine sahip devrimci sınıf partisinin yaratılmasıdır. Krizin derinleştiği, kapitalizmin altındaki patlayıcı yığınının patlamaya hazır bir volkana dönüştüğü, dünyanın yeni bir devrimci dalganın etkisine girdiği bugün, bu görev daha da yakıcıdır. Bu görevin yerine getirilmesi aynı zamanda sınıf hareketinin enternasyonalist birliği doğrultusunda atılabilecek en devrimci adımdır.

Bu program, dayandığı teorik öncüller, ileri sürdüğü politik hedefler, bu hedeflere ulaşmanın yol ve yöntemleriyle, bilimsel komünizmi proletaryaya ve proletaryayı iktidara taşıyan proleter devrimin programıdır.

I- Sınıf Savaşımının Tarihsel Süreci:

1 - Sınıflı toplumların tarihi, sınıf mücadelelerinin tarihidir. Bu tarih içinde sınıf mücadelelerinin doruk noktaları olan toplumsal devrimler, aynı zamanda yeni tarihsel çağların da başlangıcıdır. Tarihte böyle bir dönüm noktası olan 1789 Fransız devrimi, kapitalizmin egemenlik çağının açılımıdır.

2 - Bir devrimin niteliği ve geleceği, ona damgasını vuran sınıfın çıkarları ve ufkuyla, bir sınıfın devrimciliği ise, onun sınıfsal konumuyla sınırlıdır. Yürüyüşü ona damgasını vuran sınıfın sınıfsal çıkarlarıyla sınırlanmış devrimler, başlangıçtaki radikalliğinden uzaklaşarak gericileşmek durumundadır. Bu bir seçim değil, sınıf mücadelesinin yasallığıdır. Zaferiyle insanlığın ortaçağ karanlığından kurtuluşunun habercisi olan Fransız devrimi, bugün daha net görülüyor, kapitalist karanlığın da başlangıcıdır.

3 - Tarih sahnesine 1789 Fransız devriminde, burjuvazinin “sadık” bir ittifakı rolüyle yer alan proletarya, 1848 – 1849 devrimlerinde burjuvazinin karşısına bir sınıf olarak çıktı ve gelişimini sürdürdü. Devrim onu ileri ittiği ölçüde, “silahını bir omuzdan diğerine” taşıdı.

4 - 1848 – 1849 devrimleri, sınıf mücadelesinde yeni bir dönüm noktası oldu. Bu devrimler sırasında sınıf mücadelesi esas olarak feodallerle burjuvazi arasında bir mücadele olmaktan çıkarak, burjuvaziyle proletarya arasındaki mücadeleye dönüştü. Artık burjuvazi yıkmaya değil, yıkılmaya mahkûm bir sınıftır. Onun sınıf mücadelesindeki konumunu ve eyleminin içeriğini belirleyen, proleter devrim korkusudur. Bu korku, proletarya ne kadar gelişmişse, ne kadar bilinçli ve örgütlü ise, o kadar büyüktür. Burjuvazi o ölçüde saldırgan ve gericidir. Bu aynı zamanda burjuva demokratik devrimler çağıının da kapanmasıdır. Artık en geri ülkede bile feodalizmin tasfiyesi bir devrim sorunu değil, süreç içinde bir dönüşüm sorunudur. Bu dönüşümün biçimi ve hızını belirleyen, üretici güçlerdeki gelişme ile birlikte proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıfsı mücadelesidir.

5 - 1848 – 1849 devrimleri proleter devrimin gelişim doğrultusuna da açıklık getirdi. Fransa’da başlayan devrim, kısa sürede bütün kıta Avrupa’ına yayıldı. Sömürü ve yoksulluğu paylaşılan sınıf, devrimi de paylaştı.

6 - Devrimler Marx ve Engels’in Komünist Manifesto’da ortaya koydukları teorik ve politik çerçeveyi doğrulamakla kalmadı, onu kendi eylemiyle geliştirmenin yolunu da açtı. Teorinin devindirici gücünün eleştiride değil, devrimde olduğunu gösterdi. Sınıf mücadelesinin en önemli sorunlarını, iktidar, ittifak, devlet, parti vb. çözümlenmesi zorunlu görevler olarak proleter mücadelenin önüne koydu. Proletarya yenilgisine yol açan bu sorunlarla boğuşarak mücadelesini sürdürdü ve 1871’de Paris’te burjuvaziyi alaşağı ederek iktidara uzandı.

7 – Paris Komünü, zaferiyle kapitalizmden komünizme geçişin siyasal biçimi olan proletarya diktatörlüğünün pratik cevabı oldu. Yenilgisiyle devrimci partinin niteliği ve rolü sorununu sınıf mücadelesinin merkezine taşıdı. Devrimin zaferi ve sürekliliğiyle devrimci parti arasındaki ilişkiyi aydınlattı.

8 - Komün hem bileşimi, hem de mücadelesiyle, uluslararası proletaryayı uluslararası burjuvazinin karşısında birleştirerek proletarya enternasyonalizminin canlı bir örneği oldu.

9 - Komün ’ün yenilgisi, paradoksal bir biçimde Marksizm’in işçi hareketi üzerindeki zaferiyle kesişti. Bu zaferle birlikte sınıf mücadelesinde küçük burjuva teori ve pratiğin etkin olduğu dönem de kapandı. Sınıf mücadelesi, Marksist teori ve pratiğin yön verdiği bir döneme girdi.

10 - Bu yeni dönemin kapitalizmin gelişmesi açısından ayırt edici özelliği, “barışçıl” ve hızlı bir büyüme dönemi olmasıdır. Kapitalizm kendi tarihi evrimini tamamlayarak tekelci – emperyalist aşamaya ulaştı. Buna proletaryanın nicel ve nitel gelişmesi eşlik etti. Kapitalizmle birlikte sınıf mücadelesi de evrensel bir nitelik kazandı. Sosyalizmin maddi koşulları dünya çapında belirli bir olgunluğa erişti.

11 - Paris Komünü, birleşik burjuva terör altında ezilirken, Almanya devrimin yeni merkezi, Alman proletaryası dünya proletaryasının

öncü müfrezesi, Alman Sosyal Demokrat Partisi (ASDP)'de dünya komünist hareketinin teorik, politik otoriter gücü konumuna yükseldi. Sınıf mücadelesi tarihinde ilk kez, ASDP nezdinde bilimsel komünizmle proletarya hareketinin birliği sağlandı.

12 - Alman proletaryasının öne çıkmasını sağlayan aynı koşullar, kapitalizmin hızlı ve "barışçıl" gelişmesi altında proleter hareketin yeni mücadele silahlarıyla silahlanarak güçlenmesi, proleter hareket içinde revizyonist görüşlerin yeşermesinin de maddi zemini oldu.

13 - Kapitalizmin emperyalist aşamasıyla rekabet ve krizlerden arınarak kendini aştığı tezi, sınıf mücadelesinde ortaya çıkan bu yeni revizyonist akımın temel dayanağını oluşturdu. Sermaye tabanında genişlemeyle birlikte proletaryanın da değiştiği, dolayısıyla "bir dogma olmayan" Marksizm'in de değişmek zorunda olduğu bu tezin devamını oluşturdu. Bu tezler üzerinden sınıf mücadelesinin en temel kavramları, devrim, proletarya diktatörlüğü ve parti, sorgulama altına alındı. Sorgulama sınıf mücadelesinden, sınıf uzlaşmacılığına geçişle tamamlandı.

14 - 1900'lerin başında patlak veren ekonomik kriz ve emperyalist güçler arasında keskinleşerek savaşa doğru yol alan tekelleri rekabet, sadece kapitalizmin değiştiğine ilişkin tezleri ve bu tezlerle dayalı parlamenter yol ve barışçıl geçiş hayallerini yerle bir etmekle kalmadı, bu hayaller üzerine kurulu revizyonist teoriyi de mantıki sonucuna, ihanete taşıdı.

15 - Devrimin güncelliği koşullarında, proletaryanın burjuvazi karşısında silahsızlandırılması anlamına gelen ve kısa sürede bütün partileri etkisi altına alarak uluslararası bir karakter kazanan revizyonizme karşı, sosyal demokrat hareket içinde hüküm süren sessizliği Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi bozdu. Bolşevik Parti, Çarlığa ve burjuvaziye karşı mücadeleyi, devrimde proletaryayı silahsızlandıran revizyonizme karşı mücadeleyle birleştirerek

devrimi zafere taşıdı.

16 - Proleter devrimler çağını fiilen açan Ekim Devrimi, Avrupa devrimini tetikledi. Kıta Avrupa'sına yayılarak Almanya, Macaristan ve İtalya'da etkili olan devrim, önce sosyal demokrasinin ihanetine, ardından güç yetmezliğine yenildi. Kızılordu'nun devrimi yayma çabaları, Polonya yenilgisiyle sonuçsuz kalınca devrim doğduğu topraklara geri çekilmek zorunda kaldı. Dünya devrimi, tek ülkede sosyalizm kuruculuğuyla yoluna devam etti.

17 - Proletaryanın amacı dünya komünizmidir. Proletarya bu amaç için mücadelesini kapitalist toplum koşullarında yürütür. "İktisadi ve siyasal gelişmenin eşitsizliği kapitalizmin mutlak yasasıdır." Devrimin başlangıçta bir ya da birkaç ülkede zafer kazanması bu yasanın sonuçlarından biridir. Bu dünya devriminden bir sapma değil, kapitalizmin mevcut ulus-devlet örgütlenmesi altında devrimin muhtemel gelişim yoludur. 1848 – 1871 ve 1917 devrimleri, farklı koşullar altında bu yasanın doğrulanmasıdır.

18 - Sovyet devrimi, emperyalist abluka altında, iç savaştan zaferle ancak güçleri zayıflayarak, yıpranarak çıktı. Kızılordu iç savaş boyunca gösterdiği kahramanlığa rağmen, savaş sürdürebilecek maddi ve teknik donanımına sahip değildi. Aynı durum, proleter ayaklanmaları ezmesine rağmen, giderek ağırlaşan iç sorunlar, sömürgelerde ortaya çıkan karışıklıklar, paylaşımın yol açtığı iç çelişkilerle emperyalist devletler için de geçerliydi. Bu koşullarda "uzlaşma" her iki taraf için de, de facto bir durumdu. Ne emperyalizm Sovyet devrimini boğmaktan vazgeçiyordu, ne de Sovyet devrimi emperyalizme boyun eğiyordu. Sadece o an için, her iki taraf için de uygun olmayan hesaplaşma, ileri bir tarihe erteleniyordu.

19 - Son derece kırılğan olan bu denge, Komünist Enternasyonal partileri için "Bolşevikleşme" sürecini tamamlama, yenilginin izlerini silerek proletarya ile kopan bağları yeniden

güçlendirme, proletarya diktatörlüğü içinse, iç savaşın yol açtığı sarsıntıları onarma, “öteki ülkelerin ezilen sınıflarını kendine çekerek, onları kapitalistlere karşı ayaklanmaya özendirerek, hatta zorunluluk durumunda sömürücü sınıflara ve onların devletlerine karşı askeri güç de kullanarak dünyanın geri kalanı karşısında” bir devrim üssü olarak örgütlenme olanağı idi.

20 - Sovyetler Birliği bu olanağı kullanarak proletarya diktatörlüğünün güçlendirilmesi işine koyuldu. Zaten geri bir ülkede zafer kazanan devrim, iç savaştan güçleri daha da zayıflayarak çıkmıştı. Burjuvazi yenilmiş, iktidarını kaybetmişti ama ekonomik ve ideolojik olarak hâlâ güçlüydü. Ekonomi, iç savaş ve burjuvazinin sabotajlarıyla tahrip edilmişti. Gerilikle birlikte “açlık, ülkenin bir numaralı sorunu idi”. Devrimin başlangıcında proletaryanın küçük ve yoksul köylülükle (küçük burjuvazi) kurduğu ittifak bozulmuş, ülkenin birçok yerinde köylü isyanları baş göstermişti. Zengin köylülük (kulaklar) tarımsal üretimin denetimini ellerine geçirmişti. Bu koşullarda devrimin sosyalizm yolunda ilerleyebilmesi ancak sayısal olarak toplumun çoğunluğunu oluşturan küçük burjuvaziyle bozulan ittifakın yeniden kurulmasına ve zengin köylülükle bir uzlaşmaya varılabilmesine bağlıydı. Yeni Ekonomi Politikası (NEP) bu zorunluluğun bir sonucu olarak uygulamaya sokuldu. Devrim iki adım ilerleyebilmek için, bir adım geri çekiliyordu. NEP, sadece proletarya diktatörlüğü altında kapitalizme verilmiş ekonomik bir taviz değil, aynı zamanda eski bürokratların devlet mekanizması içerisindeki konumunun güçlenmesine yol açan pratik-politik bir tavizdi.

21- Geri bir ülkede zafer kazanan devrimin, ileri ülke ya da ülkelerdeki devrimlerle tamamlanamamış olması, insanlığın önceki tarihinden köklü bir kopuş olan Ekim Devrimi’nin ileriye doğru yürüyüşünü büyük ölçüde etkiledi. Devrimin eski düzenle hem içte hem de dışta yana var olma zorunluluğu, tarihin daha önceki hiçbir dönemde tanık olmadığı ölçüde eski ile

yeni arasındaki savaşımı dünya ölçüsünde yaygınlaştırarak keskinleştirdi.

22- Güçler dengesinin proletaryanın aleyhinde olduğu koşullarda devrim, uzlaşmalar ve ileri atılımlarla belirlenen uzun ve dolambaçlı yollara başvurmak zorunda kaldı. Bu süreç, sınıf ve partide büyük fedakârlıkların yanında çatışma ve saflaşmalara yol açtı. Devrimin dışarıda emperyalist kuşatma, içeride geniş bir küçük burjuva kesimle çevrili olması ve partinin iç savaştan zayıflayarak çıkması, partide gittikçe derinleşen görüş ayrılıkları ve saflaşmaların maddi zeminini oluşturdu. Devrim öncesinde parti içinde, kısmı de olsa, ortaya çıkan kararsızlık ve devrime inançsızlık, kapitalizmden komünizme geçiş sürecinin her kritik evresinde (Brest –Litovsk, proletarya diktatörlüğünde partinin rolü ve sınıflar ilişkisi, NEP, NEP’in ortadan kaldırılması vb) farklı biçimler altında varlığını büyüyerek sürdürdü.

1920’li yılların sonunda NEP’le başlayan geri çekilmenin, kulakların tasfiyesiyle sosyalizm lehine çözülmesi, parti içinde derinleşen ve saflaşmaya yol açan görüş ayrılıklarını ortadan kaldırmadığı gibi, daha büyük tahribatların da yolunu açtı. Bütün bu süreçte devrimin gerilik ve güçsüzlükten kaynaklanan zorlukları aşmak için başvurduğu pratik çözümler, teori ile pratik arasındaki diyalektik ilişkinin tersyüz edilmesine, Marksist teorinin en temel kavramlarının, sınıf mücadelesi, proletarya diktatörlüğü, parti vb.’nin, mevcut pratiği onaylayacak biçimde yeniden tarif edilerek teorileştirilmesine yol açtı. “Sosyalizmin tam ve kesin zaferi”ni kanıtlamak için ileri sürülen, “Sovyet toplumunun dost sınıflardan oluştuğu”, “sınıf tekelinin ortadan kalktığı”, “proletarya diktatörlüğünün tabanının genişlediği ve biçiminin değiştiği” tezleri, savaş sonrasında Marksist literatüre yeniden sokulan “Tüm halkın partisi”, “Tüm halkın devleti” gibi Lasalle’cı tezlerin öncülleri oldu.

23- Bolşevik ve Sovyet proletaryası bir yan-

dan iç savaştan zaferle çıkmak için varını yoğunu ortaya koyarken, öte yandan II. Enternasyonalin dünya işçi hareketinde yol açtığı tahribatı gidermek ve Komünist hareketi yeniden Marksist – Leninist temeller üzerinde örgütlemek için Komünist Enternasyonalin kuruculuğuna önderlik etti. İdeolojik, politik ve örgütsel temellerini Lenin’in attığı Komünist Enternasyonal ilk kongresini Mart 1919’da Moskova’da topladı. Bolşevik Parti hariç, kongreye katılan parti ve grupların hemen hiç biri sınıf mücadelesinin o günkü gereklerine cevap verecek bir ideolojik, politik ve örgütsel niteliğe sahip değildi. II. Enternasyonal’dan kopan devrimci kadrolarla kurulan bu partiler, ideolojik olarak homojen değillerdi. II. Enternasyonal’dan örgütsel kopuşu gerçekleştirmiş olsalar da, ideolojik ve politik olarak hâlâ onun etkisi altındaydılar. Ayrıca yeni kurulan bu partilerin hemen hiç biri proletarya ile sağlam ve devrimci bağlar kuramamıştı. Bütün bunları dikkate alan Komünist Enternasyonal, üye partilerin önüne “Bolşevikleşme” ve proletaryanın aktif çoğunluğunu kazanmayı ivedi bir görev olarak koydu. İkinci ve üçüncü kongrede alınan kararların, üye partilerin “Bolşevikleşmesini” sağlamadığı dördüncü kongrede açıklık kazandı. Dördüncü kongre, proletaryaya ihanet etmekle suçladığı II. Enternasyonal partileriyle “birleşik cephe” ve ortak “işçi hükümeti” kurma kararı alarak, sadece ikinci ve üçüncü kongrelerde alınan kararları geçersiz kılmakla kalmadı, bu kararlarla koptuğu II. Enternasyonale doğru evrilmenin ilk adımlarını da atmış oldu.

24- Komünist Enternasyonal sömürge sorununda da benzer bir yolu izledi. Dünya devrimini ateşleyen Ekim Devrimi, sömürge ülke halklarını da politika sahnesine çekti. Sömürgelerdeki mücadeleyi burjuva önderliğe mahkum olmaktan çıkartarak, işçi ve köylülerin önüne yeni ufuklar açtı. İkinci kongresinde sömürgelerdeki mücadeleyi ele alan Komünist Enternasyonal, uzun tartışmaların ardından, sömürgelerdeki burjuvazinin emperyalist bur-

juvaziyle işbirliği içinde “milli” vasfını kaybettiğini, dolayısıyla bu burjuvaziyle her türlü ittifakın reformizm ve sınıf uzlaşmacılığı olduğunu, sömürge halklarının kurtuluşunun ancak köylü Sovyetleri aracılığıyla gerçekleşebileceğini karar altına aldı. Bu ülkelerdeki devrimci ve komünist partilerin görevi de köylülüğe önderlik ederek devrimin kesintisiz gelişiminin sağlanması olarak belirlendi. Ancak bu karara rağmen Komünist Enternasyonal, birçok durumda (Türkiye ve Çin örneğinde olduğu gibi) “milli” burjuvaziye destekleme politikasını sürdürdü. Komünist Enternasyonalin bu uzlaşmacı politikası, savaş sonrasında oluşan statüko koşullarında “kapitalist olmayan yol” adı altında teorikleştirilerek Sovyet dış politikasının ana unsurlarından biri haline getirildi.

25- Emperyalist devletlerin bunalım içinde yeni bir paylaşım savaşına hazırlandığı, proletarya ile burjuvazi arasındaki savaşın yeniden keskinleştiği, burjuvazinin bütün araçlarını kullanarak işçi sınıfına karşı savaş açtığı otuzlu yıllar, Komünist Enternasyonal ve üye partilerin de sınav yılları oldu. Bu yıllarda Komünist Enternasyonal ve üye partiler, Avrupa’da yükselen devrimci dalgayı devrimle karşılayacak yerde, burjuvazinin iç çatışmaları zemininde kalarak “faşist burjuvaziye (tekelci burjuvazi) karşı”, “faşist olmayan burjuvazi” (tekel dışı burjuvazi) ile, burjuva demokrasisini savunma adına ittifaka yönelerek, sınıf mücadelesinden sınıf uzlaşmacılığına doğru yol aldı. Bu tutumu savaş sırasında daha da ilerleterek “Hitler faşizmine karşı” kendi burjuvazisinin yanında saf tutarak sürdürdü ve II. Enternasyonal ile aynı kaderi paylaştı. Nerdeyse Komünist olmanın tek kriteri haline getirilen “tek ülkede sosyalizm” savunusu, Komünist Enternasyonal ve üye partilerin bu sınıf uzlaşmacısı politikalarını örten bir incir yaprağı oldu.

26- Elbette Sovyetler Birliği’nin güçlendirilmesi ve savunulması, sadece Sovyet proletaryasının, Sovyetler Birliği Komünist Partisi’nin görevi değil, aynı zamanda dünya

proletaryası ve komünist hareketinin de vazgeçilmez enternasyonalist görevidir. Tıpkı Sovyetler Birliği'nin de dünya devrimini desteklemesi gibi. Etrafı kapitalist devletler tarafından çevrili olan proletarya diktatörlüğü, bu devletlerle, özellikle ekonomik olmak üzere birtakım zorunlu ilişkilere girer. Bu ilişki proletaryanın devlet biçiminde örgütlenmesinin sınıf mücadelesine soktuğu yeni bir ilişkidir. Muzaffer proletarya, sınıf mücadelesi içinde hem kapitalist devletlerle bir ilişki içinde, hem de onların karşıt kutbu olarak yer alır. Bu konumlanış, her ne kadar bir tezat oluşturmaya da birbirinin yerine ikame edilemez. Proletarya diktatörlüğünün, kapitalist devletlerle ilişkisi bu devletlerin aralarındaki en küçük çelişkiden yararlanarak sosyalizmi güçlendirmeyi amaçlar; mevcut güç dengelerine göre biçimlenir ve farklı araçlarla yürütülür. Bu yüzden sınıf mücadelesi içindeki bir sınıf partisi, mücadelesini proletarya iktidarının kapitalist ülkelerle kurduğu ilişki üzerine oturtamaz. Reformizme ve sınıf uzlaşmacılığına yol açan, kapitalist devletler karşısında proletarya diktatörlüğünün desteklenmesi değil, bu desteği komünistliğin ve enternasyonalizminin yeter koşulu olarak görmek ve sınıf mücadelesini proletarya diktatörlüğünün dış ilişkilerine endekslemek, bunu komünist faaliyetin merkezine taşıyarak sınıf uzlaşmacılığını haklı göstermenin bir aracı olarak kullanmaktır.

27- Sovyet devrimi, bütün bu bozulmalara, bunların devrimci harekette yol açtığı tahribata rağmen, kendisini yok etmeyi amaçlayan emperyalist saldırıyı geri püskürttü. Sadece kendisini korumakla kalmadı, zayıf bir temele dayansa da, süreçten Doğu Avrupa devrimleriyle güçlenerek, prestijini yükselterek çıktı. Savaş sırasında Sovyet proletaryasının gösterdiği kahramanlık ve sosyalizme bağlılık, SBKP'ye proletarya ile zayıflayan bağlarını yeniden güçlendirme, proletarya diktatörlüğünde yaşanan deformasyon ve yabancılaşmayı ortadan kaldırma olanağını verse de, Parti bu olanağı proletarya diktatörlüğünün iyileştirilip güçlen-

dirilmesine taşıyamadı. Partide ve devletteki deformasyon, zafer sarhoşluğunun kanatları altında büyüyerek sürdü. Sovyet proletaryasının emperyalizm karşısında kazandığı zafer, aynı zamanda devrimin savaşla boğulamayacağını da yeni bir kanıtı oldu. Savaş sonrası emperyalist kuşatma bu temel üzerinde şekillendi.

28- Kuşatma, SBKP'de köklü bir ideolojik ve siyasal dönüşümün de başlangıcı oldu. Sovyetler Birliği kuşatmayı ideolojik ve siyasal bir geri çekilişle karşıladı. Kendi varlığını kabul etmek koşuluyla karşı tarafın varlığını kabul etme anlamına gelen “barış içinde bir arada yaşama” politikasına geri çekildi. “Tek ülkede sosyalizm zaferi”nin değişen koşullara uyarlana bir versiyonu olan bu politikanın sınıf mücadelesi üzerindeki etkilerinden biri, mevcut statükonun onanması, diğeri ise bu mücadelenin emek – sermaye çatışması ekseninden, devrimden kopartılarak “iki sistem arasındaki ekonomik yarışa” indirgenmesi oldu. Bu temelde sermaye hareketinin bütün kavramları, değer, kâr, ücret, fiyat, mülkiyet, miras, pazar vb. içerikleri ve içerdikleri yabancılaşmayla birlikte sosyalist kuruculuğa taşındı. Sosyalist merkezi planlama gevşetildi, küçük mülkiyetin ve meta pazarının önü açılarak, kapitalist gelişmenin temel biçimi sosyalist ekonomiye sokuldu. Sonuç ise biliniyor.

29- Çin ve Küba devrimlerinin sosyalizme taşıdığı güç, yine aynı dönemde ortaya çıkan bölünmelerle etkisizleşti. Tarihte Çin – Sovyet çatışması olarak yer alan ve Sovyet uzlaşmacılığına bir tepki olarak ortaya çıkan bölünme, mevcut uzlaşmayı kıramadığı gibi, onun bir eklentisi olmaktan da kurtulamadı. Küba devriminin devrimci harekete taşıdığı yeni devrimci değerlerle beslenen ve 60'lı yılların sonuyla 70'li yıllara egemen olan devrimci dalga, içinde devrimci hareketi Marksizm – Leninizm temelinde yeniden yapılandırmanın öğelerini taşısa da, bunu gerçekleştirecek devrimci bir çıkışı yaratamadı.

30-1990'da resmileşen çöküşle Sovyet proletaryası, Fransız ve Alman proletaryasından devraldığı öncü müfreze rolünü, büyük fedakârlıklarla yetmiş yıl taşıdıktan sonra, proletaryanın başka müfrezelerine bırakarak geri çekildi. Bugün proletaryanın hangi müfrezesinin bu rolü üstleneceği belirsiz ise de, her yenilgiyi daha ileri zaferlerin kaldırıcı yapmayı çoktan öğrenmiş olan proletaryanın bu yenilgiden de zaferle çıkacağına kuşku yoktur.

31- İşçi sınıfı 1848'de çıktığı sosyalizm yürüyüşünde, zaferler ve yenilgiler yaşadı, büyük kahramanlıklarla birlikte ihanetlere tanık oldu. Her seferinde, yaşadığı yenilgileri yeni zaferlerin döl yatağına dönüştürmeyi bildi. Yaşanan bu tarih, sosyalizmin yenilgisinin geçici, zaferrinin ise mutlak olduğunun kanıtıdır. Burjuvazi, sınıf düşmanını, işçi sınıfını, en ağır terör altında ezse de, bilinç ve örgütlülük bakımından dağıtsa da, yok edemez. Çünkü sermaye emek olmadan var olamaz, varlığını sürdüremez. O, var olmak için ne ölçüde emeğe mahkûmsa, emek de özgürleşmek için o ölçüde zafere, devrime mahkûmdur.

Yenilgisine rağmen Ekim Devrimi, dayandığı teorik temel ve harekete geçirdiği toplumsal güçle, karşılaştığı nesnel ve öznel zorluklar ve bunların yol açtığı teorik ve politik deformasyona rağmen, proletaryanın burjuvaziden iktidarı devrim yoluyla alarak, sınıfsız bir toplumu kurma görevini üstlenebileceğini, sermaye ve sömürü olmadan üretim faaliyetini örgütleyebileceğini, insanın sadece kendisi için değil, toplumun tümü için de çalışabileceğini, halkların kardeşliğinin bir ütopya olmadığını kanıtlayarak, bugün de insanlığın nihai kurtuluşuna rehberlik ediyor. Yenilgisinden bağımsız olarak bu deneyim, tarihe bir kazanım olarak girmiştir. "Ve gelecekteki ...devrim, kendi sosyalist yapısını bu deneyin üzerinde kuracaktır."

II- Dünya Kapitalist Sistemi:

1 – Sınıflı toplumların tarihi, insanın emeğine, emeğin ürününe ve emeğin nesnesine (doğaya) yabancılaşmasının tarihidir. Bu tarihin başlangıcında işbölümü ve üretim araçlarının özel mülkiyeti vardır. Farklı üretim ve yaşam tarzları (köleci, feodal ve kapitalist) olarak karşımıza çıkan bu tarih, özünde işbölümüne dayalı özel mülkiyetin gelişme tarihidir.

2 – Ekonomik bakımdan egemen olan sınıfın siyasal egemenliğinin aygıtı olan ve tarihsel süreçte farklı biçimlere (monarşi, mutlakiyet, cumhuriyet vb.) bürünen devlet, topluma dışarıdan dayatılan bağımsız, özerk bir siyasal örgütlenme değil, tersine toplumun karşıt sınıflara bölünmesinin ve sınıf mücadelesinin bir itirafı, yabancılaşmanın büründüğü en üst – toplumsal – siyasal biçimidir. Özel mülkiyete dayalı toplumsal yapılar boyunca devlet, yeni egemen sınıfın eski egemen sınıftan devraldığı ve kendi sınıfsal konumuna uygun olarak yeniden düzenlediği bir ideolojik ve fiziki zor örgütlenmesidir.

3 – Kapitalizm emek gücünün meta, üretim araçları sahipliğinin sermaye haline büründüğü, bir kutupta üretim aracı sahibi olarak burjuvazinin, öteki kutupta emek gücü sahibi olarak proletaryanın yer aldığı, emek – sermaye ilişkisi üzerinde yükselen en gelişmiş, en yüksek özel mülkiyet toplumdur. Tümöyle yabancılaşmış emeğe el koymaya dayanan bu toplum, aynı zamanda tarih içinde yabancılaşmanın da en tepe noktasını oluşturur. Sermaye, emek gücü, meta, değer, kâr, ücret, fiyat, pazar, rekabet, kredi, rant, arz – talep, piyasa, eşitlik, özgürlük, kardeşlik, girişim vb. bu yabancılaşmanın büründüğü kapitalist biçimlerdir.

4 – Kapitalizmde sermayenin hareket yasa-sı, azami kârın elde edilmesidir. Sermaye bu amaca ulaşmak için sadece artan büyüklükte emekle yan yana gelmekle yetinemez, serma-

yenin sınırsız birikimi için emeğin üretkenliğini arttırmak, başka bir deyişle, üretici güçleri sınırsızca geliştirmek, (yeni ve daha üstün üretici gücü devreye sokmak, üretimi ve ihtiyaçları çeşitlendirmek, yeni ihtiyaçlar keşfetmek / yaratmak, lüks tüketimi geliştirmek, meta üretimini büyütmek, vb.) ve üretim alanındaki bu gelişmeyi, sermayenin gerçekleşme alanı olan dolaşım alanına taşıyarak, (iç pazarı büyütmek, dış pazara yönelmek, yeni pazarlar keşfetmek, iletişim ve ulaşım sektörlerini geliştirmek, hem üretimi hem de tüketimi finanse edecek gelişmiş bir kredi sistemini devreye sokmak) toplumun bütün öznel ve nesnel güçlerini sermaye birikimi için seferber etmek zorundadır. Bilimin, insanın ve doğanın kâr amacıyla kullanılması ve tahrip edilmesine yol açan bu süreç, kapitalizmin bir kusuru değil, sermaye birikim sürecinin kaçınılmaz sonuçlarıdır.

5- Sermaye birikim süreci, sermayenin yeniden üretim sürecidir. Sermayenin yeniden üretimi; sınıf ilişkilerinin, sınıf karşıtlığı ve sınıf mücadelesinin, ordusu, polisi, bürokrasisi, hukuk, adalet sistemi, hapishaneleri, okulu, dini kurumları, sağlık sistemi, kültürü, sanatı, siyaseti vb. ile devletin baskı ve ideolojik aygıtlarının, devletler arası ilişkilerin, kısaca bütün güçleri, kurumları ve ilişkileriyle kapitalizmin dünya-evrensel düzeyde yeniden üretimidir. Bu yüzden kapitalist yeniden üretimin her sorunu bir ekonomik sorun olmanın ötesinde, sermayenin varlık sorunudur.

6- Sermaye birikim süreci bir yanıyla üretimin toplumsallaşması, sermayenin yoğunlaşma ve merkezileşmesi, diğer yanıyla mülksüzleşme, yoksullaşma ve proleterleşme sürecidir. Bu süreçte sermaye el koyduğu emeğin miktarı, emeğin üretkenliğindeki artışla doğru, emeğin toplumsal koşullarıyla ters orantılı olarak büyür. “İşçi ne kadar çok üretirse, o kadar az tüketecek nesnesi olur, ne kadar çok değer üretirse o kadar çok değer yoksunu olur, o kadar çok değersizleşir...Emeğin gücü ne kadar artarsa işçi o kadar güçsüzleşir..”

7- Üretici güçlerin gelişimi her ne kadar sermayenin sınırsız gelişiminin koşulu ise de, bu ikisi arasında mutlak bir uyum yoktur. Bu ilişki birbirini koşullayan, iteleyken bir uyumu, değersizleştiren, engelleyen, tahrip eden bir çatışmayı bağrında taşır. Kapitalizmin üretim tarzının anarşik karakterinin olduğu kadar, devresel krizlerinin maddi temeli de bu çelişkidir.

8 – Üretimin toplumsal karakteri ile üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet arasındaki bu çelişkinin bir toplumsal devrime yol açıp açmayacağını belirleyen, kapitalizmin tek tek ülkelerdeki gelişmişlik düzeyi değil, kapitalist gelişmenin dünya çapındaki düzeyidir.

9 – Emek gücünün sömürüsü üzerinde, ilkel sermaye birikimiyle başlayan kapitalistleşme süreci, serbest rekabet ilişkisi altında gelişimini sürdürerek 20. yüzyıl başında tekelci – emperyalist aşamayla kendi tarihsel gelişimi içinde en tepe noktaya ulaştı. Feodal ilişkilerin uzlaşma – çatışma içinde tasfiyesiyle, kapitalizm evrensel bir sistem haline geldi. Ekonomik ilişkilerin enternasyonalizasyonunu/evrenselleşmesini, siyasi ve kültürel ilişkilerin enternasyonalizasyonu izledi. Kapitalizm girdiği her yere kendi ilişkileriyle birlikte, kendi kavramlarını, değerlerini ve yaşam tarzını da taşıdı.

Kapitalist üretim tarzının evrensel bir karakter kazanmasına, dünya çapında yeni bir işbölümü eşlik etti. Dünya, kapitalizmin geliştiği ülkeler ve sömürgeler olarak bölündü. Üretici güçlerin gelişmesine bağlı olarak büyüyen meta üretiminin gereksinim duyduğu hammadelerin artan önemi, dünya çapında yeni bir işbölümünün doğmasına yol açtı. Kapitalizmin geliştiği ülkeler sanayi üretiminde ilerlerken, dünyanın geri kalanı, sömürge ve geri ülkeler tarım ve hammadde kaynaklarıyla sanayinin hizmetine girdi. Sanayinin ticarete doğrudan el atmasıyla ticaretin sanayi karşısındaki eski üstünlüğü de sonlandı. Ticari krizler sanayi krizlerine, ticari savaşlar da meta ihracının yanında sermaye ihracının önem kazanmasıyla,

pazar ve egemenlik alanları savaşlarına dönüştü. Bu süreç, kapitalist ilişkinin yaygınlaşmasına paralel olarak bazı sanayi dallarının ucuz işgücüne, az gelişmiş ülkelere kaymasıyla pekişti. Tekelci dönemde, mali sermaye ve sermaye ihracının artan önemiyle birlikte doğrudan yönetime dayalı eski sömürgecilik, yerini sermaye ilişkisine dayalı, geri ülkelerin, sanayi bakımından ileri ülkelerin denetimine girdiği, yeni bir bağımlılık ilişkisi aldı. Sömürgelerin yağması, bu ilişki altında biçim değiştirerek sürdü. Ekonomik üstünlüğün belirleyiciliğinde politik ve askeri güç, bu yeni bağımlılık ilişkisinin belirleyici ilkesi oldu. Kapitalist sistem bu ilişki temelinde örgütlendi.

10 – Bu sürecin emek cephesindeki görünümü, proletaryanın niceliksel artışı, dağınlıktan kurtularak büyüyen fabrikalarda toplanması, yeni mücadele silahlarıyla silahlanması, kendisiyle birlikte sınıf mücadelesinin de evrenselleşmesidir.

11 – Kapitalizmin 19. yüzyıl sonunda yaşadığı “barışçıl” ve hızlı ilerleme ile, sermaye hareketini büyüten etmenler, sermayenin ayakbağlarına dönüştü. Sermayeler arası rekabet keskinleşti, sistemde daha önce oluşan güç dengeleri değişti. Yeni pazarlar keşfetme zorunluluğu, dünyanın pazar ve egemenlik alanları olarak yeniden paylaşımının yolunu açtı. Aynı dönemde proletaryanın devrimci mücadelesi, kapitalizmin yeni koşulları altında, yeni mücadele araçlarını da kullanarak (sendikalar, parlamenter mücadele vb.) gelişimini sürdürdü. Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi Avrupa’dan Asya’ya doğru yayıldı. Krizi, emperyalist savaşımı ve devrimi aynı tarihsel kesitte buluşturan bu gelişme, dünya tarihinde köklü bir değişimin başlangıcı oldu.

Kapitalizm ekonomik ve politik olarak tarihinin en sarsıcı ilk krizini bu gelişmelerin bir sonucu olarak 1907’de yaşadı. Kriz, dünyanın yeniden paylaşımı savaşını, savaş da dünya devrimini tetikledi. Dünya burjuvazisi sermaye

birikiminin kesintiye uğrayan koşullarını kendi lehlerine çevirmek için kapışırken, dünya işçi hareketinde o güne kadar en etkili olan bölünme gerçekleşti. II.Enternasyonal’in hemen bütün partileri sınıf savaşının en keskin anında, kendi burjuvalarının arkasına dizilirken, Bolşevik Parti dünya halklarını birbirine kırdıran emperyalist savaşı iç savaşla karşılayarak, dünya devriminin yolunu açtı.

12 - 1917’de Rusya’da zafer kazanan devrim, sosyal- demokrat ihanetle etkisizleşen Avrupa devrimini yeniden alevlendirdi. Bu gelişme emperyalist paylaşım savaşının geçici bir uzlaşmayla sonlandırılmasına yol açtı. Burjuvazi bir kez daha proletaryanın devrimci başkaldırısı karşısında aralarındaki çelişki ve çatışmayı bir tarafa bırakarak, devrimi boğmak için elele verdi.

13- Ekim devrimi, dünya proletaryasını ayağa kaldıran zaferiyle olduğu kadar proletarya diktatörlüğü biçimindeki fiili varlığıyla da dünya burjuvazisinin kabusu oldu. 1917 sonrasında burjuva baskı aygıtı, devlet bu kabus altında yeniden örgütlendi.

Savaş ve devrim hemen hemen bütün kapitalist ülkelerde devlet aygıtını önemli ölçüde dumura uğrattı. ideolojik hegemonyası zayıflayan burjuvazi kitleleri mobilize etme olanağını kaybetti. Burjuva devletin baskı aygıtlarının durumu da bundan farklı değildi. Ordu ve donanmalarda askerler isyan halindeydi. Bu koşullarda burjuvaziyi bir kez daha devrimden kurtaran, kitleleri pasifize eden Sosyal Demokrasi oldu. Devrimlerin yenilgisinin ardından burjuvazinin ilk işi dumura uğrayan devlet aygıtını yeniden örgütlemek oldu. Devletin baskı aygıtları, paramiliter örgütlerle (Almanya’da Orgesch, İtalya’da faşist çeteler, İngiltere’de grev kırıcılar, Amerika’da Amerikan Lejyonu vb.) takviye edilerek yeniden örgütlendi. Burjuva ideolojisi, temel taşları olan milliyetçilik, şovenizm ve anti- komünizme, anti- Sovyetizm eklenerek güçlendirildi. Burjuva siyasal alan

Sosyal Demokrasiyi içerecek biçimde yeniden düzenlendi. Sosyal Demokrasi işçi hareketi içinde burjuva bir fraksiyon olmaktan çıkarak, burjuva siyasal alanın proletarya üzerinde bir denetim aracına dönüştü. Aynı şekilde Sosyal Demokrasi kullanılarak sendikal hareket toplumsal uzlaşma çizgisine çekildi. Komünist Enternasyonal tarafından faşizm olarak nitelendirilen devletin baskı ve ideolojik aygıtlarının bu yeniden örgütlenmesi, burjuva demokrasisinin bir inkârı değil, onun proleter devrim koşullarında büründüğü somut biçimdir.

14 – Krizler, savaşlar, devrim ve karşı-devrimlerle betimlenen 1920 – 1945 yılları arasındaki dönem, belki de dünya tarihinin en kaotik, en fırtınalı dönemi oldu. Savaş, kapitalist dünyada güç dengelerini önemli ölçüde değiştirdi. Savaşı meta ve sermaye ihracı ile finanse eden ABD, elde ettiği ekonomik güçle, dünya kapitalizminin liderliğine doğru ilk adımlarını attı. Sermayenin üretim ve gerçekleştirme koşullarını tehdit eden kriz, geçici rahatlamalar dışında büyüyerek sürdü. Savaş, düşük yoğunluklu olarak (İtalya'nın Habeşistan'ı, Japonya'nın Mançurya'yı, Almanya'nın Çekoslovakya'yı işgaliyle) devam etti. Fiili savaş 1939'da resmi savaşa dönüştü. Başlangıçta emperyalist güçler arasında, 1. Paylaşım Savaşı'nın bir uzantısı olarak başlayan savaş, Almanya'nın Avrupa'yı işgalinin ardından, Sovyetler Birliği'ne, sosyalizme karşı bir savaşa dönüşerek sürdü.

15 – Paylaşım savaşı bittiğinde dünya haritasında, siyasetinde ve güç dengelerinde önemli değişiklikler oldu. Dünya kapitalizmi savaştan ekonomik, politik, diplomatik ve askeri olarak güçlenerek çıkıp, ABD önderliği altında yeniden örgütlenirken, Sovyetler Birliği bunun karşısında, zaaflarını kendi içinde taşıyan, zayıf bir temele dayanan Doğu Avrupa devletleriyle birleşerek, sosyalist bir blokla yerini aldı.

16 – Kapitalist sistemde oluşan ABD hegemonyasının ekonomik temelleri BrettonWoods anlaşmalarıyla atıldı. (IMF, Dünya Bankası,

GATT, doların dünya çapında tek eşdeğer olması). NATO bu hegemonyanın askeri temelini oluşturdu. İdeolojik temelini ise devrim ve sosyalizm tehdidi oluşturdu. Bu örgütlenme aynı zamanda devrim ve sosyalizmin yeni bir tarzda kuşatma altına alınmasıydı.

17 – Savaş sonrası kapitalizmin gelişmesi hegemonya altında biçimlendi ve nispeten yüksek bir büyüme oranıyla sürdü. Bu büyümeyi olanaklı kılan iki temel olgudan birincisi, savaşla birlikte sermaye birikim engellerinin ortadan kalkması, üretici güçlerin gelişmesinin önünün açılması, ikincisi, eski sömürge sisteminin çökmesi, bunun sağladığı ucuz işgücü ve genişleyen pazarlar oldu. 1980'lerin sonunda gerçekleşen yeni kapitalist uluslararası iş bölümünün temelleri, doğrudan sermaye ihracını ve uluslararası ticareti emperyalist devletler lehine güven altına alan antlaşmalarla bu dönemde atıldı.

Bu olgulara bağlı olarak gerçekleşen büyümede ilk tökezleme 1960'lı yılların başında ABD ekonomisinde ortaya çıkan durgunlukla yaşandı. Bu krizi, 70'li yıllarda yine ABD ekonomisinin krizi izledi. Öncesine oranla daha etkili olan bu krizle kapitalizm, kâr oranlarındaki düşmenin müzminleştiği bir döneme girdi. Krizle birlikte ABD güç kaybına uğrarken, Almanya ve Japonya yeni güç odakları olarak öne çıkmaya başladı. ABD ilk kez borç alan ülke haline gelirken, dolar fiili olarak dünya parası olma özelliğini korusa da, genel eşdeğer olma özelliğini kaybetti. ABD bu iki krizi de hegemonyanın ona sağladığı olanaklarla (senyoraj hakkı) krizi başka ülkelere ihraç ederek, büyük bir sarsıntı geçirmeden aşabildi. Kriz 1980'li yılların sonunda yeniden tekrarladığında, bu kez kapitalizmin imdadına, kontrollü bir biçimde kapitalistleşme sürecine giren Çin ve içten çürümüş bir çınar gibi ani çöküşüyle Sovyetler Birliği yetişti. Kapitalizm, sosyalizmin çöküşünün sağladığı yüksek risk güvenliği, ucuz işgücü ve genişleyen pazarlarda yeniden yüksek bir büyüme hızını yakaladı.

Sermayenin daha önceki birikimi üzerine oturan bu süreç, kapitalist meta üretimi sürecinde, sermaye hareketlerinde ve uluslararası işbölümünde şu önemli değişimlere yol açtı:

a) Özellikle son otuz yılda bilimin doğrudan bir üretici güç haline gelmesiyle, üretim araçlarının boyutları küçülürken, işlevleri ve kapasiteleri büyüdü. Sanayinin otomasyon düzeyi yükseldi. Sermayenin birim zamanda gaspettiği mutlak ve nispi artı -değer oranları büyüdü.

b) Üretici güçlerdeki gelişmenin meta üretiminde sağladığı yüksek standardizasyonla meta üretim sürecinin mekansal birliği bir kez daha parçalandı. Meta üretim süreci, dışarıdan hammadde tedarikiyle bir mekanda – fabrikada – başlayıp biten bir süreç olmaktan çıkarak, metaların farklı parçalarının, farklı mekan ve ülkelerde üretilmesi ve bir araya getirilerek birleştirilmesinden oluşan bir sürece dönüştü.

c) Meta üretiminin mekânsal parçalanmasıyla birlikte, artı-değer üretimi de esas olarak ulusal alanda olup biten bir süreç olmaktan çıkarak, uluslararası alanda gerçekleşen bir sürece dönüştü. Bununla birlikte, ortalama kâr oranları da sermayenin uluslararası değer bileşimi tarafından belirlenir oldu. Bu durum değer bileşimine bağlı olan kâr oranlarının düşme eğilimini frenlerken, uluslararası tekellere kârdan daha büyük bir pay alma olanağını sağladı.

d) İletişim ve ulaşım sektöründeki gelişmeler, meta dolaşım sürecinde de önemli değişimlere yol açtı. Meta pazarı derinlemesine ve genişlemesine büyüdü. Metaların pazara erişimi kolaylaştı. Mekanın zamanla küçülmesi sağlanarak sermayenin devir hızı yükseldi. Üretim sürecinin mekansal bölünmesinin yol açabileceği denetim zaafı en aza indirgendi.

e) Meta üretimi ve meta pazarının büyümesine, ihtiyaçların çeşitlenmesi, yeni ihtiyaçların keşfi, lüks tüketimin büyümesi eşlik etti.

Bu süreç aynı zamanda doğanın kâr amacıyla tahrip edilmesi ve kapitalist yabancılaşmanın büyümesi sürecidir.

f) Sermaye birikimi, sermayenin merkezileşmesiyle ve yoğunlaşmasıyla büyüdü. Sanayiden sonra tarım ve hizmetler sektörleri de dev tekellerin denetimine girdi. Mevcut sanayi dalları çeşitlendi, yeni sanayi dalları ortaya çıktı. Hizmet sektörü, geleneksel hizmetlerden sonra, devletin üstlendiği hizmetlerin de (eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, ulaşım, altyapı, belediye hizmetleri vb) artı-değer üretimine eklenmesiyle büyüdü. Çeşitlenen kredi sistemiyle denetlenemez bir büyüklüğe ulaşan mali sermayenin sanayi sermayesi karşısındaki üstünlüğü güçlendi. Gerçek sermaye varlıklarından onlarca kat büyük bir sanal varlığa hükmeden mali sermaye kontrolünde, sermayenin spekülasyon alanına kayması hızlandı. Burjuvazi, çeşitlenen hisse senedi ve tahvil piyasalarında kupon keserek sermayesini büyütürken, sermayenin asalak karakteri daha da belirginleşti. Kapitalist rekabetin belirleyici biçimi olan spekülasyon rekabetle, birçok sermaye grubu ve ülke, varlıklarına el konularak iflasa ve krize sürüklendi. Mali sermaye kontrolündeki kapitalist sistemin güç – bağımlılık ilişkisi üzerinde örgütlenmesi daha da pekişti.

g) Sermaye hareketindeki bu gelişme, kapitalist sistemde eski işbölümünün üzerinde yeni bir işbölümünün oluşumunun da temeli oldu. Bu yeni işbölümünde gelişmiş ülkeler teknoloji üretimi, lüks meta üretimi ve parçaların bir araya getirilmesine dayalı bir sanayi üretiminde yoğunlaşırken, geri ülkeler eski işbölümünde üstlendikleri rolün (tarım ve hammadde ikmal) yanında, ucuz yığılmalı meta üretimi ve parça üretimiyle bu sanayinin hizmetine girdi; parça üretimine dayalı meta üretiminin olanaklı hale gelmesiyle, geleneksel sanayi dallarının önemli bir kesimiyle birlikte tekeller, üretimlerinin bazı bölümlerini daha ucuz işgücünün olduğu alanlara kaydırma olanağını elde etti. Böylece tekellerin çevresinde bağımlı irili ufaklı firma-

ların özelleştirmeler, satın almalar, ortaklıklar ve tedarik anlaşmalarıyla oluşan “taşeron” bir sermaye oluştu. Bunun kaçınılmaz sonuçlarından biri de geri ülkelerdeki ithal ikameci kalkınma modellerinin, ihracata yönelik kalkınma modeliyle birleştirilmesi oldu. Bu süreçte doğanın tahribinin ardından sanayi kirliliği sorunu da esas olarak geri ülkelerin sorunu haline geldi.

h) Sermayenin birikim ve sermaye üretim koşullarındaki değişme, zorunlu olarak proletaryanın bileşimi ve üretim koşullarında da bir değişmeye yol açtı.

i) Sermaye birikiminin büyümesiyle proleterleşme süreci de hızlandı. Proleterleşme, yoksullaşma ve mülksüzleşme yoluyla çeşitli sınıflardan proletaryaya katılımın artması, kafa emekçilerinin büyük bir kesiminin bu süreçte ayrıcalıklarını kaybederek, üretimin teknik örgütlenmesinde üstlendikleri rollerle, proletaryaya katılmasıyla büyüdü ve proletaryanın nüfus içindeki oranı yükseldi.

Üretici güçlerin gelişmesi, sermayenin emek gücüyle olan ilişkisine itme ve çekme biçiminde çift yönlü bir etkide bulunur. Bir yandan emek gücünün önemli bir miktarını sürekli olarak üretim sürecinin dışına iter. Ancak bu itme, sermaye üretim koşullarını tehdit edecek bir noktaya varamaz. Bu durum sanayide otomasyonun sınırlarını da belirler. Kapitalizm koşullarında otomasyon ancak ek kâr sağladığı ve bunu güvence altına aldığı ölçüde olanaklıdır. Öte yandan sermaye birikimindeki büyüme, sanayinin çeşitlenmesi ve yeni sanayi dallarının ortaya çıkmasıyla (yeni alanların artı-değer üretimine eklemlenmesi) sürekli büyüyen bir emek gücünü kendine doğru çeker. Sermaye birikiminin hızlandığı koşullarda çekme, itmeden her zaman daha büyüktür.

a) Bu sürecin diğer bir özelliği de, sermaye birikiminin kaldırıcı olan yedek sanayi ordusunun büyümesidir. Doğrudan sermaye hareketi tarafından yaratılan artı-nüfus, sermaye biriki-

minde bir regülatör görevi görür. Bir yandan yeni sermayeler için gerekli emek gücünü hazırda tutar, öte yandan ücretler üzerinde baskı kurarak, sermayenin emek üzerindeki tahakkümünü perçinler.

b) Meta üretim sürecinin parçalanmasıyla işçi sınıfı içindeki bölünmeler büyüdü. Daha öncesinin tersine, fabrika ölçüleri küçüldükçe, fabrikalarda toplulaşan emek gücü miktarı da küçüldü. Sanayideki “taşeronlaşmaya”, emek gücünün taşeronlaştırılması eşlik etti. Güvensiz ve esnek çalışma adı altında, kapitalizmin ilk dönemlerinde yaygın olan parça başı ücret ve yarı işsizlik geri geldi. Sanayi, tarım ve hizmet sektörlerinde vasıfsız kadın ve çocuk emeğinin kullanımı arttı.

c) Bilimin doğrudan üretici bir güç olarak üretim faaliyetine girmesiyle, sermayenin hem sermaye hareketi üzerindeki, hem de üretim süreci üzerindeki denetimi güçlendi.

d) Üretici güçlerdeki gelişmeyle birlikte, sanayinin el koyduğu mutlak ve nispi artı-değer oranı büyüdü. Sermayenin meta pazarını büyütme için çeşitlendirerek devreye soktuğu kredi sistemiyle, küçük üreticinin ardından proletarya da sermayeye ipoteklendi.

e) Proletaryanın bileşiminde, çalışma ve yaşama koşullarında önemli değişimler oldu. Sermayenin üretim süreci üzerindeki denetimi pekişti. Proletaryanın saflarında kademeleşme ve farklılaşmalarla bölünmeler çoğaldı. Yoksulluk, cehalet ve işsizliğin artmasıyla sermaye birikiminin koşulları güçlendi. Sonuçta, kapitalist üretim sürecinde emek ve sermayenin konumları değişmeden kalırken, emeğin mücadele koşulları son derece zorlaştı.

18 - Ekonominin ve toplumsal yaşamın enternasyonalizasyonu, sermaye hareketinin genel eğilimidir. Üretici güçlerdeki gelişme, bilimin doğrudan bir üretici güç haline gelmesi, sermaye birikimi, merkezileşme ve yoğunlaşma düzeyindeki yükselme, üretimin toplumsal-

laşmasının büyümesi, meta üretimindeki çeşitlenme, meta – sermaye pazarının büyümesi ve entegrasyonu, rekabetin keskinleşmesi, mali sermayenin kontrol edilemez boyutlardaki hareketi ve kredi sistemindeki çeşitlenme, bütün bunlar kapitalist ekonomideki enternalizasyonun bugün ulaştığı boyutları belirliyor. Ekonomide bu evrenselleşmeye, toplumsal alanda eski ilişkilerin, eski yaşam tarzlarının, ulusal, bölgesel, kültürel farklılıkların azaldığı, sermaye ilişkisine dayalı yabancılaşmanın ve rekabetin egemen olduğu kapitalist yaşam tarzının evrenselleşmesi; siyasal alanda ise, biçimi ne olursa olsun, ulus- devletler arasındaki özgün farklılıkların ortadan kalkması eşlik ediyor. Evrenselleşme eğilimi ulus-devletin varlığını sorgulayacak bir noktaya varıyor.

19 – Sermaye hareketinin evrenselleşme düzeyindeki her gelişme, aynı zamanda emek – sermaye çelişkisinin, bu çelişkinin iki karşıt kutbu olan burjuvazi ve proletaryayla birlikte sınıf mücadelesinin evrenselleşme düzeyini belirliyor.

Sınıf savaşımının evrenselleşmesine yol açan ve komünizmin maddi koşullarının olgunlaşması anlamına gelen bu parametrelerin büyüyen bir eğilim olarak sermaye hareketinde verili olmaları, onların sermaye egemenliği koşullarında gerçekleşeceği anlamına gelmez. Tersine, “sermayenin durmaksızın yöneldiği evrensellik, bizzat sermayenin kendi doğası içindeki engellerle karşılaşır”. Sermaye, hareket olarak bütün bu engellerin aşıldığını varsayarken, çelişki olarak onları yeniden üretir. Kapitalist üretim tarzının çözümsüzlüğü ve kapitalizmin krizlerinin maddi temeli sermayenin bu çelişkili hareketindedir.

20 – Bu yeni uluslararası işbölümü altında, Sovyetler Birliği’nin çöküşünün sağladığı olanaklarla kapitalizm büyümesini hızlanarak sürdürdü. Sonuçta her zaman olan oldu. Sermaye hareketi aşmaya çalıştığı sınırlara çarparak yeni bir değersizleşme dönemine girdi.

Kriz kendini sanayide aşırı üretim, mali piyasalarda aşırı şişme ve aşırı spekülasyonla ortaya koydu. Sermayenin gerçekleşme olanakları daraldı. Sermayelerin sermayeler tarafından mülksüzleştirilmesi hızlandı. Üretimin gerilediği koşullarda mali ve spekülatif hareketlerin boyutları büyüdü. Daralan pazarlarda rekabet, pazarların yeniden paylaşımını gündeme getirerek keskinleşti. Paylaşım Doğu Avrupa’da Afrika ve Ortadoğu’ya yayıldıkça sertleşti.

21 – Bugün dünya, yayılma hızı ve kapsamı önceden belirlenemeyen, ilân edilmemiş bir paylaşım savaşı arenasıdır. Emperyalist haydutluğun bugünkü aşamasının belirgin özelliği, emperyalist güçlerin doğrudan karşı karşıya gelmeksizin, savaşın etnik, dinsel vb çelişkiler temelinde “taşeron” güçlere dayalı iç savaşlar aracılığıyla sürdürülüyor olmasıdır. İşçi sınıfının ideolojik ve örgütsel bir iç savaş tarafı olmaktan çıkartılmış olması, emperyalist güçlerin işlerini daha da kolaylaştırıyor. Ancak derinleşen kriz ve büyüyen rekabet, savaşın bu tarzda yürütülmesinin olanaklarını daraltıyor.

22 – Kriz koşullarında ağır aksak da olsa, sınıfların karşılıklı konumlanışını, bilinç ve örgütlülük düzeyini yansıtan eski denge de bozuluyor. Bozulan dengenin altından küllenen çatışma yeniden alevleniyor. Sınıf savaşı yeni koşullar altında, yeni bir ivmeyle tarih sahnesindeki yerini alıyor.

23 - Dünya, derinleşen kriz, buna eşlik eden bir paylaşım savaşı ve keskinleşen sınıf çelişkileriyle yeni bir devrimci altüst oluşun, devrimin yeni bir dalgasının eşiğindedir. Bu eşikte her şey yeniden işçi sınıfının bilinç ve örgütlülük düzeyi tarafından belirlenecektir. Burjuvazi ya geçmişte bir çok kez yaşadığı gibi, süreçten, devrimin bir sonraki dalgasına kadar egemenliğini pekiştirerek çıkacak, ya da devrim galip gelecek ve kapitalizmi tarihin çöplüğüne fırlatıp atacaktır.

(Devam edecek)

En Can Yakıcı Sorun: Devrimci Parti Eksikliği

*“Devrimci olduğunu söyleyip devrimci gibi davranmayanlar,
biri ‘soytarı’dan başka bir şey değildirler.” - Che Guevera*

Yusuf Erdem

Komünist hareketin bir buçuk asrı aşan tarihinde, hiçbir dönemde devrimci parti eksikliği kendini bu kadar derinden hissettirmedi. Bu eksiklik, hem Türkiye’de, hem bölgemizde, hem de yeryüzü ölçeğinde hiç bu denli can acıtıcı olmadı. Çünkü insan soyu, tarih öncesi barbarlık döneminden kurtulup yeni bir çağın eşiğinde şiddetli bir doğum sancısı çekiyor ve doğum geciktikçe insanlık için, doğa ve doğal yaşam için tehlike büyüyor. Ve doğum geciktikçe insana bolluk, kolaylık, özgürlük ve kendini gerçekleştirme fırsatı getirebilecek olan bilim ve teknoloji, emperyalist haydutların elinde yalnızca bir soygun aracı olmakla kalmıyor; tüm insanlığı ve yaşamı yok etme riskini yaratıyor.

Barbarlık dönemini geride bırakıp yeni bir çağın doğumunu gerçekleştirecek ebe, dünya proletaryasıdır. Sınıf, bu büyük tarihsel misyonunu, yani bu öncü devrimci rolünü, yalnız ve DEVRİMCİ PARTİ silahını kuşanarak oynayabilir. Parti, devrimci bir enerjiyle ayağa kalkın yığınların omurgasıdır, iskeletidir, aklıdır; devrim yürüyüşünde proletaryanın kılavuzu, öncüsü, devrimin amiral gemisidir.

Proletarya, en etkili silahı olan devrimci partisine kavuşmadıkça, tarihsel misyonunu ger-

çekleştiremez. Bu tarihsel misyon, devrim yoluyla burjuva iktidarını devirmek; özel mülkiyet düzenine son vermek; burjuva devlet çarkını parçalayarak kendi sınıf iktidarını (proletarya diktatörlüğünü) kurmak; burjuvaziyi ezmek ve bir daha geri dönmek üzere sömürünün ve -kendisi dahil- bütün sınıfların ortadan kalktığı, giderek devletin gereksizleşerek sönmüldüğü, sınırların tüm dünya ölçeğinde anlamını yitirdiği, insan soyunun yabancılaşmadan kurtularak kendini tam olarak gerçekleştirebildiği komünist özgür topluma ulaşmaktır.

Bu evrede insan soyu barış içinde, doğa ve tüm doğal yaşamla uyum içinde yaşayacak; daha önce de belirttiğimiz gibi kârın hizmetindeki bilim ve teknoloji insanileşerek yaşamı kolaylaştıran; bolluk yaratan ve insanı özgürleştiren bir güç olacaktır. Böylece özgür toplumun her bireyi tüm yeteneklerini çok yönlü olarak ve son sınırına kadar geliştirebilecektir.

Ne var ki, bu olanaklı olanı gerçeğe dönüştürmek için şimdi Anadolu’da ve dünyanın dört bucağında komünist kadrolar, işçi sınıfının devrimci partisini inşa etmek, işçi sınıfının örgütlenmesine ve kendi devrimci sınıf ideolojisi olan komünizmle buluşmasını sağlamak göreviyle yükümlüdür. “Nereden başlamalı?” soru-

sunun doğru karşılığı budur.

Evet, nereden başlamalıyız? Devrimci teorisinin kaya gibi sağlam zemini üzerinde yükselen ve gerçekliğin devrimci çözümlenmesine, doğru devrimci bilgisine dayanan bir program; bu programı yaşama kavuşturacak disiplinli, savaştan bir partiyi inşa etmeye bir an önce ve tam bir inanç, öz güven ve cesaretle başlamak. Tarihin, komünist kadroların önüne koyduğu görev budur.

Bize nasıl bir parti gerekiyor?

- Sömürü ve baskı düzeninin ürettiği bütün öfke, direniş, tepki, başkaldırı ve isyanlara bilinçlilik, örgütlülük, süreklilik, yaygınlık ve derinlik kazandıracak bilinç, deney ve yeteneklerle donanmış bir parti,

- Bütün birbirinden kopuk mücadeleleri birbirine bağlayan; bütün direniş ve başkaldırıların yarattığı muazzam enerjiyi devrimci bir sel yatağında toplayabilen bir parti,

- İdeolojik olarak, örgütsel olarak ve politik olarak burjuvaziden kesin ve tam bir kopuşu gerçekleştirmiş ve her olguyu işçi sınıfının ve devrimin çıkarları açısından değerlendiren bir parti,

- Her sorunun, her güncel olayın üstündeki örtüyü kaldırarak; bunların sistemle olan bağlantılarını işçi sınıfı ve emekçilere apaçık gösterebilen bir parti,

- Ulusalçılık, reformizm, liberalizm, revizyonizm, Kemalizm, militarizm gibi burjuva ideolojilerini; solculuk, devrimcilik, -hatta hiç utanmadan – ‘komünizm’ olarak satan akımların ipliğini pazara çıkaracak sıkı bir teorik ve ideolojik mücadeleyi ihmal etmeyen bir parti,

- Gerektiğinde binlerce kişinin tek bir kişi gibi davrandığı; yeri geldiğinde de bir kişinin bir örgüt gibi davranabildiği disiplinli bir parti,

- Her partili savaşçının mutlaka bir birimde görev aldığı; kararların, organlarda tam bir devrimci açıklık ve özgür tartışma ikliminde alın-

dığı, alınan kararların tereddütsüz uygulandığı sıkı disiplinli bir parti,

- Lenin’in dediği gibi öncü olduğunu iddia etmekten çok, bir öncü gibi davrandığı ve bir öncü olarak savaştığı için, diğer devrimci ve emekçi güçler tarafından öncülüğü benimsenen bir parti,

- İşçi sınıfı, kent ve kır yoksulları, gençlik içinde kökleşerek siyasal gücü toplumsallaştırmayı, toplumsal gücü siyasallaştırıp devrimci-leşirmeyi başaran bir parti,

- Burjuva iktidarını devirip, işçi sınıfı ve emekçilerin sosyalist iktidarını hedefleyen, komünist özgürlük toplumunun koşullarını hazırlamaya kararlı bir parti,

- Bütün bu mücadele boyunca devrimin kılavuzu olan Komünist partiyi, yani kendisini sürekli olarak -- özellikle işçi kökenli genç- komünist kadrolarla besleyen bir parti,

- Yine en baştan itibaren inançları, kimlikleri, kökenleri nedeniyle ezilen tüm mağdur ve mazlumların; doğası, doğal yaşamı ve hayat kaynakları olan özgür akan dereleri için mücadele eden köylü ve kasabalıların mücadelelerine destek veren, bütün bu büyük muhalif enerjiyi işçi sınıfının devrim mücadelesiyle buluşturan bir parti.

- Ve nihayet en özlü ifadeyle komünist hareket ile işçi ve emek hareketini devrim yolunda, devrim hedefiyle buluşturan bir Komünist Parti.

Lenin’in bir konuşmasında “Adam çok, adam yok!” dediği gibi, Türkiye’de de ‘Parti çok, parti yok.’ Adından başka komünizmle, devrimcilikle ilgisi olmayan, işçi sınıfı ve emek mücadelesinden uzak, burjuva ulusalçılığını ve/veya reformizmi, liberalizmi devrimciliğe yönelen gençlere “sol” diye, “komünizm” diye pazarlayan ve sonuç olarak sömürü düzeninin ayıplarını örten incir yaprağı rolünü oynayan partilerin, devrimin ihtiyacı olan partiyle hiçbir ilişkisi yok elbette. Bunların foyasını meydana, uğursuz rollerini açığa çıkaran gerçekten dev-

rimci; burjuva düzeninden teorik, ideolojik, örgütsel ve politik olarak tam kopuşu gerçekleştirmiş ve düşman sınıfa tam cepheden saldıran gerçekten komünist Bolşevik karakterde bir partiden söz ediyoruz. Marksist-Leninist toplum ve tarih analiz silahını –kendi tarihi ve kendi pratiği dahil- her konuda, her alanda, her sorunda ve her adımda ustaca ve cesaretle kullanan bilimsel komünizmle donanmış bir partiden, işçi sınıfının devrimci partisinden söz ediyoruz.

Nereden başlamalı sorusunun cevabı; işçi sınıfının en etkili silahına, devrimci partisine kavuşması için yapılacak görevleri, en başa koymaktır.

Lenin “Öncü savaşı rolü, ancak en ileri te-
orinin kılavuzluk ettiği bir parti ile yerine getirilebilir.” dedikten sonra sözlerini şöyle sürdürüyor: “Mücadele güçlü bir devrimciler örgütü tarafından yönetilmediği sürece, proletaryanın kendiliğinden mücadelesi hiçbir zaman onun gerçek ‘sınıf mücadelesi’ düzeyine yükselemeyecektir.”

Oysa sermayenin git-tikçe daha az sayıda elde toplandığı, sınıflar ve ülkeler arasındaki uçurumun alabildiğine derinleştiği, sistemin içinde debelendiği krizin müzminleştiği, öfke, tepki, direniş ve başkaldırı ve isyanların yeryüzünün her yerini kasıp kavurduğu, doymak bilmez bir kazanma hırsıyla doğanın ve doğal yaşamın katledildiği, kapitalist emperyalizmin tarihsel sınırlarına dayandığı; öte yandan da komünist

toplumun maddi, teknolojik ve toplumsal temellerinin iyice olgunlaştığı bir dünyada bu barbarlık çağına son verecek olan dünya proletaryasının her ülkede en etkili silahına kavuşması, onu kuşanması çok daha şiddetli bir ihtiyaç haline gelmiştir. Tekrar edelim: bu silah, proletaryanın devrim mücadelesinin her aşamasında öncü savaşçı rolünü başarıyla yerine getirecek Komünist partisidir.

**Lenin “Öncü savaşçı rolü, ancak en ileri te-
orinin kılavuzluk ettiği bir parti ile yerine getirilebilir.” dedikten sonra sözlerini şöyle sürdürüyor: “Mücadele güçlü bir devrimciler örgütü tarafından yönetilmediği sürece, proletaryanın kendiliğinden mücadelesi hiçbir zaman onun gerçek ‘sınıf mücadelesi’ düzeyine yükselemeyecektir.”**

Öfke, direniş, isyan ve başkaldırıların giderek yaygınlaştığı; daha büyük yangınlara yol açabilecek muazzam bir devrimci potansiyel enerjinin biriktiği bir ortamda, devrimci parti ihtiyacı çok daha yaşamsal ihtiyaçtır. Yoksa dünyanın devrimci dönüşümünü sağlayabilecek olan bu tarihsel enerji, tam tersine düşman sınıfın kanatlarından birine yedeklenecek, üstelik burjuvazinin kendisini yenilemesine hizmet ederek karşı-devrimi pekiştirmeye yarayacaktır. Lenin, bu gerçeği şöyle dile getiriyor: “...hareketin temelini oluşturan ve ona katılan halk yığınları mücadeleye kendiliklerinden ne kadar büyük sayıda sürüklenirse, böyle bir örgüte olan gereksinme o ölçüde ivedileşir; ve

bu örgüt de o ölçüde sağlam olmalıdır.” Yoksa, adından başka komünizmle, devrimcilikle ilgisi olmayan reformist/ulusalcı, ‘sol’ liberal demagogların yığınları peşlerinden sürüklemeleri, hareketi düzen sınırlarına hapsederek çürütmeleri kolaylaştırılmış olur.

19 Şubat'tan 6 Mart'a HDP Karadeniz Buluşması

Mustafa Özkan

Bilindiği gibi HDP 19 Şubat'ta Samsun'da linç girişimiyle karşı karşıya kalmıştı. 6 Mart'ta o tedirginlik ve çekinceler eşliğinde yerel seçim çalışmaları için Ertuğrul Kürkçü öncülüğünde HDP temsilcileri Samsun'a geldi. Çalışmalar, katılım düşük olsa da Uğur Mumcu parkında yapılan mitingle başladı. Polis olağanüstü önlemler almamakla birlikte gerekeni yapmışa benziyordu. En azından kışkırtmalar yapmamıştı. Bildik seçim çalışmalarındaki güvenlik işlemleri yapılmıştı. Dolayısıyla her hangi bir olumsuzluk olmadan miting sona erip, Atakum seçim bürosunun açılışına gidildi. Orada da herhangi bir olumsuzluk olmadan çalışmalar sonlandı. Sonraki gün Ordu'da çalışmalarını sürdürecektir olan HDP heyeti, geceyi Samsun'da geçirdi.

Ertesi gün Ordu'daki Sırrı Paşa caddesinde yapılan yürüyüş ve bildiri dağıtımıyla başlayan çalışmalar ufak tefek sözlü eleştiriler dışında olumsuzluklar yaşanmadan sürdü. Halka bildiriler dağıtılıp, meramlarını anlatan HDP heyeti, katılımın az olması dışında bir olumsuzluk yaşanmadan eylemlerini sürdürdüler. Zaten Ordu halkı linç kültürü olmayan bir yapıya sahiptir. Görüşlerini benimsemediği insanlara eleştirilerini vurgulayıp, gereken misafirperverliği de ihmal etmezler. Fakat bu güzel gidişatı beğenmeyen

güçler hemen devreye sokuldu. Özellikle Ordu Üniversitesindeki faşist öğretim görevlilerinin gençleri kışkırtması, bunlara ek olarak Orduspor taraftarlarının da olaya kanalize edilmesiyle bildik görüntüler yaşanmaya başladı. Parti binasına saldırıdan, Ertuğrul Kürkçü'ye linç girişimlerine varan saldırılar örgütlendi. Akşam yenecek yemeğin iptaline varan olumsuzluklar yaşandı. Çünkü bu ülkede hırsızlık yapma özgürlüğünü kullanmaları için bazılarının güvenliği sağlanıyor; hırsıza 'hırsız var' diye hitap edenler, hakaret gerekçesiyle gözaltına alınıyor, ama yemek yeme ihtiyacını karşılamaya çalışanların özgürlüğü sağlanamıyor, aslında sağlanmıyordu. Linç girişimlerini örgütleyen ve uygulamaya geçenlere nerdeyse haklısınız denecek kadar olanak sağlanıyordu. Sonunda dayanışma yemeği iptal edilip, o gece Ordu'da kalındı ve ertesi gün Giresun buluşması için Bulancak'a gidildi. Bulancak ve Giresun girişindeki kışkırtmalarla gerçekleşen saldırılar sonucunda ise Samsun'a dönmek zorunda kalındı. Bir gece Samsun'da konaklandıktan sonra Karadeniz programı iyisiyle kötüsüyle sonuçlanmış oldu.

Bu açılardan baktığımızda HDP'nin Karadeniz gezileri bizlere bir kaç önemli veriler sunmuştur.

Birincisi Ertuğrul Kürkçü'nün Samsun'da

yaptığı konuşmalardaki sol sosyalist güçlere

çağırısıdır. Ertuğrul Kürkçü tüm demokrasi güçlerini bu parti altında birleşmeye çağırıyor, gelenler olduğunda program ve tüzüğün değişeceğini vurguluyordu. Buradan da HDP'nin bir partiden ziyade, CEPHE hareketi olduğunu söylemek istediği anlaşıyordu. Evet HDP bildik bir partiden ziyade, bileşenlerinin artmasıyla değişikliğe uğrama eğilimi gösteren bir harekettir. Bu oluşum ise sistem içerisindeki olumsuzluklar yığınının temizlenmesini hedeflemektedir. Nereye evrileceği ilerideki etkileşimlere dayalıdır.

İkincisi ise yine Ertuğrul Kürkçü'nün işaret ettiği, istenilince olay çıkarılmasına meydan vermeden önlemlerin alınabilir olmasıydı. Yani kışkırtmalar olmayınca, kışkırtıcılara azıcık müsamaha gösterilmeyeceği algılatılınca, saldırganlar da geri duruyor. Hatta benimsemese bile, kimin

Örneğin: 22 Şubat 1980 Ordu mitingi, ülkedeki sivil resmi tüm faşist güçler tarafından engellemeye kalkışılmış ama o günün Ordu ilinde onbinlerin toplandığını görenler kilometrelerce uzağa kaçmayı bırakın, yaylalara sığınmışlardı. Tabii o günün Türkiye'sindeki kitlelerin örgütlülüğü de ayrı bir avantajdı. Şimdi Ordu ve Giresun'da eylemi gerçekleştiren insan sayısı bırakınız onbinleri, binler seviyesinde olsaydı bu olumsuzluklar olur muydu...? Olmazdı elbette. Hele bir de, birbirine ideolojik olarak bağlı örgütlü bir topluluk olsaydı polisin kimin güvenliğini alacağını tartışırdık şu anda. Öyleyse Karadenizde ön planda olan örgütsüzlüktür. Bölgede var olan HDP örgütlenmeleri büyük ölçüde 35 yıl öncesine dayalı örgütlenmelerden bugüne kalanlardır. 35 yıldır kitle bağları koparılıp izole edilen, nefes almaları bile dinlenen bir avuç kalmış devrimcinin, gerici saldırılara göğüs germesi ancak

ne dediğini öğrenmek ister insanlar. Yeter ki demek istenenlerin duyulmasını istemeyen güçler devreye girmesin. Kısacası devletin gizli açık güçleri istemedikten sonra faşist saldırıların olması olası değildir. Ama ne yazık ki bu ülkede kullanım süresi dolana kadar kullanılmaya hazır bir sürü insan var. O da devleti baba, babayı da otorite timsali olarak algılatan sistemden kaynaklanmaktadır.

Üçüncü ve en önemli mesele ise güçlülük ve kabul görme sorunudur. Güçlü oldunuz mu, caydırıcı oluyorsunuz. Engellemeler ne kadar yoğun olursa olsun, örgütlü gücü yıldırma zor oluyor.

bu kadar olur.

Bu bölgenin asıl sorunu diğer bölgelerden daha fazla olmak üzere örgütlülüğün nicel ve nitel zayıflığı sorunudur. Tüm ülkede olması gerektiği gibi, özellikle de bu yörede ayağı yere basan örgütlülük gereksinim vardır.

İşte bu örnek ve önermeler de bize gösteriyor ki, amacın ve sonucun neye varacağını biliniz olduğu örgütlenmelerdir örgütlülük. Yoksa tutmuyor. Öyleyse yeniden, bilimselliğin ön plana çıkartıldığı, bu sistemi tarihin çöplüğüne atacak güçleri organize edecek örgüte gereksinim var.

“Ölü mü Denir Şimdi Onlara”

Gül Doğan

Berkin Elvan İstanbul’da Okmeydanı’nda yaşayan emekçi ve alevi bir ailenin 14 yaşındaki yaramaz ve zeki çocuğuydu. 16 Haziran sabahı ekmek almak için evden çıktı. O günler Gezi Direnişi’nin en yoğun yaşandığı günlerdi. Polis sokakta yürüyen herkese terörist muamelesi yapıyor, gaz bombasıyla, suyla, plastik mermiyle saldırıyordu. Okmeydanı, Gazi Mahallesi gibi yoğunlukla alevilerin yaşadığı bir mahalle. Buradaki saldırıları anlamak için belki 1995 Mart’ında Gazi Mahallesi’nde yaşananları anımsamak gerekebilir. İşte Berkin böyle bir ortamda evden çıktı.

Annesinin anlatımıyla: “Berkin, elimden 5 lirayı çektiği gibi kapıya fırladı. “Aneyyy, senin ayağın sakat, bir olay olursa koşamazsın, kaçamazsın, ekmek almaya ben gideyim, hem sokakta arkadaş bulursam kahvaltıya getirebilir miyim?” diye sordu. Ve bu evden son çıkışı oldu.”

Bakkal henüz açılmamıştı, Berkin fırına gitmeye karar verdi. Daha sonra yanında bulunan arkadaşının söylediğine göre Mahmut Şevket Paşa Caddesi’ne doğru yürümeye başladılar. O sırada polis o caddeden insanların üzerine gaz bombası atıyordu. Elini kaldırıp “Ekmek almaya gidiyorum” dedi ancak o sırada atılan bir gaz kapsülü başına isabet etti. Daha sonra annesi şöyle diyecekti : “Çocukları Okmeydanı’na ders olsun diye vuruyorlar. Bilinçli ve direkt hedef seçip nişan alıyorlar. Gaz fişliğini havaya atmıyorlar, yere atmıyorlar, direkt hedef seçip atıyorlar.”

Sonrası hepimizin bildiği gibi 269 gün süren bir koma ve 11 Mart’ta Berkin’i kaybettik. Beyninin %70’i hasar görmüştü. Eski haline dönmesi mümkün değildi biliyorduk ama yine de dirensin, yaşamaya devam etsin istiyorduk. O artık bizim, hepimizin oğluydu. Olmadı, uyanamadı kara gözlü çocuk.

Ölümü pek çoğumuzu derinden yaraladı. Bunun tek nedeni O’nun 15 yaşında bir çocuk olması değildi. 269 günlük süreçte yaşananlar, ailesine yaşatılanlar unutulacak gibi değildi.

Önce, hastaneye getirildiği gün Berkin’in üzerinden torpil çıktığı iddia edildi. Bu torpiller nedense 2 gün sonra savcılığa iletili ve uzmanlık alanına bile girmediği halde Terörle Mücadele Şubesi’nden (TEM) ‘torpil raporu’ alındı. TEM, tarihleri yanlış aktararak, O’nun 15 Haziran’da 4 polisin yaralandığı korsan gösteriye katıldığını iddia etti. Oysaki Elvan, ertesi gün yaralanmıştı. Bu yetmezmiş gibi, piyasadan rahatlıkla satılan torpilin ‘küçük çaplı bomba’ olduğunu iddia eden polis, 2004 yılında bir gösteride yakılan bir torpili ‘delil’ gösterdi. Elvan’ın ‘korsan gösteriye hazırlıklı şekilde katılarak yaralanmış olabileceğini’ savunan polisin raporu sonrası, Berkin’in şüpheli sıfatıyla ifadesinin alınması kararlaştırıldı. Elvan’ın zan altında bırakılmasına yönelik dosyada 2 ay gibi bir sürede raporlar hazırlanırken, aradan geçen 7 aya rağmen Berkin’in vurulduğu sokağa ait kamera görüntülerine de görevli polislerin ismine de ulaşamadı. Tanıkların ifadesi ise

aylar sonra alındı. Onlar da “Biz Berkin’in elinde torpil görmedik” dedi.

31 Temmuz günü Berkin daha 1.5 aydır uyuyorken ailesi Taksim’de basın açıklaması yapmak istedi. Amaçları olaya dikkat çekmek ve sorumlu polislerin bulunmasını ve yargılanmasını sağlamaktı. Polis kalabalığa önce su sonra plastik mermi ile saldırdı. Kalabalık dağıldı ve ailenin açıklama yapması engellendi.

Aradan geçen onca zamana rağmen Okmeydanı’nda hangi polisin görev yaptığı bile tespit edilemedi. Soruşturmayı yürüten savcıya ifade veren 14 polis, “gaz tüfeği kullanmadıklarını” ya da “kimin kullandığını hatırlamadıklarını” söyledi. Bir polis, “Nerede hangi tarihte görev aldığımı hatırlamıyorum” şeklinde ifade verirken bir polis şefi de, “Bizim gruptan kime gaz tüfeği verildiğini, zimmetle verilip verilmediğini bilmiyorum” dedi. Acılı insanlarla alay ediyorlardı!

Ailesinin anlattığına göre, zaman zaman polis durup dururken evlerinin bulunduğu sokağa giriyor, gaz bombalı müdahalede bulunup çıkıyordu. Amaçları onları korkutmak, sindirmek ve olayın üzerini örtmekti.

Polis, Berkin’in ailesine destek olmak için hastanede bekleyen insanlara bile saldırdı. Buna bile tahammülleri yoktu.

Berkin’in ölümü hepimizi çok ama çok üzdü. Cenazesi 12 Mart’ta Okmeydanı Cem Evi’nden yüz binlerce insanın protestoları eşiliğinde kaldırıldı. Ardından 53 ilde 2 milyon kişi Berkin için yürüdü, 416 kişi polis tarafından gözaltına alındı.

Mısır’da ordunun silahlı müdahalesinde ölen ve Müslüman Kardeşler Örgütü liderlerinden birinin kızı olan Esmâ için gözyaşı döken Başbakan, cenazesinin kalktığı gün Berkin’in anesinin terörist olduğunu söylüyordu. Sonra da utanmadan Gaziantep’te yaptığı seçim konuşmasında, meydandaki yandaşlarına oğlunu henüz toprağa vermiş bu acılı anneyi yuhalatıyordu. “Terör örgütlerinin içine aldığı, terör örgütlerinin içinde, ne yazık ki yüzü poşulu, eline sapan verilmiş, cebinde demir bilyeleri olan çocuk” di-

yerek Berkin’i de terörist ilan ediyordu. Oysaki sözü geçen bilyeleri oyun arkadaşları Berkin’in mezarına bırakmışlardı. Bu söyledikleri aslında nasıl bir korku içinde bulunduğunu kanıtlıyordu. 15 yaşında, 16 kilo ağırlığında bir ölüden, ölüme korkmak!

Berkin Elvan(15), Mehmet Ayvalıtaş (20), Abdullah Cömert (22), Ethem Sarısülük (26), Medeni Yıldırım (18), Ali İsmail Korkmaz (19), Ahmet Atakan (22), Hasan Ferit Gedik (21) ‘den sonra Gezi Parkı Direnişi’nde kaybettiğimiz 8. canımız oldu. Bu genç yaşta ölenlerin ardından çok şeyler yazıldı, çizildi. Bence unutulmaması gereken en önemli noktalardan birisi hepsinin de alevi olmasıydı. Polis tabii ki alevileri hedef alarak ateş etmemişti ama sokaklarda olanların büyük çoğunluğunu da onlar oluşturuyorlardı çünkü düzenle sorunu olanların başında geliyorlardı.

Bu genç yaşta öldürülen canlarımızı unutmayacağız, unutturmayacağız!

“kimse hüznünlü olmasın
sırası değil hüznün daha
bir gün bir şehrin alanında
bir mermer yığınının gözlerine
omuzlarına düşerse bir çınar yaprağı
hüzünlensin yaşayanlar o zaman
sırası değil hüznün daha.
öylesine sıkılmış ki yumrukları
iyice sıkılsın yumruklar
saklansın diye bir armağan gibi bu katılık
öylesine sıkılmış ki yumrukları
kimse hüznünlü olmasın
kimse hüznünlü olmasın diye
sırası değil hüznün daha
ölü mü denir
ölü mü denir şimdi onlara”

Edip Cansever

“Zengin Ülkeler”de Yoksulluk, İşsizlik ve Sosyal Tehlike.

Başarısız Bir Sistemin Portresi

OECD’nin “ Topluma Kısa Bir Bakış” Raporu

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) geçen hafta yılda iki kez yayınlanan 2008’deki ekonomik çöküş sonrasında dünya genelinde ülkelerdeki yoksulluk, açlık, işsizlik ve sosyal sıkıntının şaşırtıcı yükselişini belgeleyen, “ Topluma Kısa Bir Bakış “ raporunu yayınladı.

2008 yılındaki finansal çöküşten bu yana yaklaşık altı yılın bir bilançosunu çizen rapor, kapitalist sisteme ve dünya çapında hükümetler tarafından izlenen sosyal politikalara karşı bir suçlamayı ortaya koyuyor.

Özellikle dünya kapitalizminin merkezi, mali krizin kalbi ve – yoksulluk, açlık ve sosyal eşitsizliğin araştırmanın yapıldığı tüm diğer ülkelerden daha fazla büyüdüğü- “dünyanın en zengin ülkesi”Amerika Birleşik Devletleri’ne ilişkin rakamlar çok çarpıcıdır.

Rapor ayrıca, emekçilerin sosyal koşullarının, Uluslararası Para Fonu ve Avrupa Birliğinin dayatmalarıyla uygulanan kemer sıkma önlemleriyle vahşice saldırıya uğradığı Yunanistan, Portekiz ve İrlanda gibi ülkelerde krizin yıkıcı etkilerini gözler önüne seriyor.

Endekslerin bazıları şunlardır:

Andre Damon / Global Research,

Eşitsizlik: İncelenen ülkelerin neredeyse tümünde gelir eşitsizliği hızla büyümüş fakat bu büyüme hiçbir yerde Amerika Birleşik Devletleri’ndeki kadar hızlı olmamıştır. ABD’de, nüfusun en üst yüzde 1’i, 2013 yılında tüm gelirin yüzde 19.3 ‘ünü elde etmiştir; bu rakam, bu kesimin 1985 yılındaki kazancının iki katından daha fazladır.

Amerika Birleşik Devletleri’nde nüfusun en üst yüzde 1’inin, gelirden aldığı pay, otuz yıl önceki % 1’in aldığından daha büyüktür. Şimdiki % 1’in payı, o zamanki % 5’in aldığı paya eşittir. ABD’de en üst % 1’lik kesim, gelirden, diğer tüm OECD üyesi ülkelerdekinden daha yüksek bir pay almaktadır.

İşsizlik: Raporda, 2007 yılından bu yana, OECD üyesi ülkelerde işsiz sayısının üçte bir oranında artarak 48 milyona yükseldiği belirtiliyor. Bunların üçte birinden daha fazlası, bir yıldan uzun bir süreden beri işsizdir. “ Yunanistan, İrlanda ve İspanya’da herhangi bir iş geliri olmayan hanelerde yaşayan insanların sayısı iki katına çıkmış ve Estonya, İtalya, Letonya, Portekiz, Slovenya ve Birleşik Devletlerde % 20’den fazla artmıştır”.

Yoksulluk: Kitlese işsizlik ve düşen ücretler sonucunda ankete katılan ülkelerin çoğunda yoksulluk önemli ölçüde artmıştır. Rapor 2007 ve 2010 yılları arasında yoksulluk oranının % 12,8 den, % 13,4 'e; 18-25 yaş aralığındakiler için de % 12,2'den % 13,8'e çıktığını kaydediyor. Amerika Birleşik Devletleri, % 17,4 yoksulluk oranıyla, % 11,1 olan OECD ortalamasından daha yüksek bir yoksulluk oranına sahiptir. Rapor, ankete katılan ülkeler arasında, "sadece Şili, İsrail, Meksika ve Türkiye'de yoksulluk oranının, ABD'den daha yüksek olduğunu" ortaya koydu.

Gelirler: 2007 ve 2010 yılları arasında OECD üyesi ülkelerde ortalama gelirler duraklarken, en alt % 10'luk kesimin gelirleri yıllık yüzde 2 oranında düştü.

Açlık: Amerika Birleşik Devletleri, insanların gıda almaya paralarının yetmediğini söyledikleri Meksika, Türkiye, Macaristan, Şili ve Estonya'dan sonra beşinci sırada. ABD'de son on iki ay içinde kendileri ve aileleri için yiyecek almaya imkanları olmadığını söyleyen insanların oranı, 2006 yılında % 13,4 iken, şimdi % 21,1'e yükselmiştir.

Gençlik: Genç insanlar için koşullar özellikle vahimdir. Raporda, "Yunanistan, İtalya, Meksika ve Türkiye'de 16-24 yaş arasındaki tüm gençlerin % 20'den fazlasının eğitim veya öğretim sürecinin içinde olmadıkları işsiz veya atıl durumda oldukları" kaydediliyor.

Doğum oranları: Kötüleşen ekonomik güvenliğin bir sonucu olarak, doğurganlık oranları OECD genelinde düştü. ABD'deki düşüş oranı, ankete katılan ülkelerin hepsinden daha yüksek oldu.

Belki de en önemlisi raporda, büyüyen eşitsizlik ve yoksulluk eğilimlerinin, ekonomik verimin sözümona iyileşmeye başladığı ülkelerde de düzelmediği sonucuna varılmış olmasıdır. OECD Genel Sekreteri Angel Gurría, "Ekonomik iyileşme, tek başına sosyal bölünmeleri düzeltmek toparlanmak için yeterli olmayacaktır." dedi.

Aslında, sözde "toparlanma" neredeyse tamamen süper-zenginler arasındadır ve nüfusun büyük çoğunluğunun yoksulluğu pahasına gerçekleşmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, başta Obama yönetimi altında, krizi bizzat yaratan kurumların yararına, finansal sisteme büyük ölçüde nakit para enjekte etmiştir.

Önde gelen "yapısal reform" ve sosyal programlara yönelik saldırıların savunucuları arasında olan bir örgüt tarafından sunulan rapor, yoksulluk ve eşitsizliğin astronomik büyümesinin kaçınılmaz olarak büyük toplumsal çalkantılara yol açacağı konusunda egemen sınıfa bir uyarıyı da içermektedir.

"Derin ekonomik krizlerin, insanların diğer insanlara ve kurumlara ... olan güvenlerinde derin zincirleme etkileri olması beklenebilir. Bunu anlamak, sadece toplumsal esenliği izlemek için değil, sosyal gerilimler ve değişen sosyal doku, temel sosyal, kültürel ve siyasal değişimi tetikleyebileceği ve yönlendirebileceği için de önemlidir." OECD, "yükselen eşitsizlik ve toplumsal bölünmelerle mücadele için" "acil eylem" gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu kapitalist krizin etkisinin halkların bilincinde büyük değişimlere ve mevcut "kurumlara" duyulan güvenin çöküşüne yol açtığı gerçekten doğrudur. Ancak egemen sınıf ve kapitalist sistemin sunacak bir şeyi yoktur. 2008'deki çöküş tepki olarak uygulanan her sosyal politika, yıkıcı sosyal sonuçlarıyla, nüfusun çoğunluğunun yoksullaşması pahasına, iktidar seçkinlerini zenginleştirmeye yönelik olmuştur.

Aslında, OECD raporu bir kez daha üretimin özel mülkiyet esasına dayalı olarak örgütlediği kapitalist sistemin, köhnemiş, irrasyonel ve daha fazla sosyal ilerleme ile bağdaşmaz olduğunu göstermektedir. Bütün insanlara iyi bir iş, konut, sağlık, eğitim hakkını sağlamanın tek yolu, dünya toplumunun özel kâr değil, sosyal ihtiyaçlar temelinde sosyalist yeniden örgütlenmesinden geçer.

Türkiye’de Sınıf Savaşları

12 Eylül 1980 - 12 Eylül 2010 - II.Bölüm

Mahir Sönmez

A KP hükümeti ile iktidara yerleşen, kaba, görgüsüz, aç gözlü hasımları tarafından “göbeğini kaşıyan adam” olarak adlandırılan ‘İslamcı’ burjuvaziydi. İktidardan indirilen cumhuriyetin kurucusu Kemalist burjuvazi, ordu, bürokrasi ve İstanbul burjuvazisi olarak bilinen devletin desteğiyle yaratılan burjuvaziydi. TÜSİAD eski gücünü yitirmiş, hükümetin sık sık azarladığı varlıklı üvey evlat durumuna düşmüştü. Tayyip Erdoğan’la birlikte iktidarın nimetlerini paylaşan, bunun için Kemalist burjuvaziye karşı işbirliği yaptığı Fetullahçı cemaatler ve bunların burjuvalaşan feodal kafalı dünün esnafı, tüccarı, bugünün büyük burjuvaları haline dönüşen orta sınıftı. AKP iktidarıyla bu yeni sınıf, devlet ihaleleri, vurgunlar, emperyalist tekellerin bayilikleri vb. yoluyla devasa akıl almaz bir zenginliğe kavuştular. İktidarın etrafında bir zırh oluşturarak onu koruyor, yüceltiyor, ona gelebilecek her türlü saldırıyı daha en küçük bir hazırlık aşamasında püskürtüyorlardı. Çok uzun yıllar sürekli kapalı, kendi içinde örgütlenen Kemalist burjuvaziye karşı kin ve nefretle ayakta kalan iktidarın ve hükümetlerin dışında, kendi içlerinde ticareti geliştiren, kendi dışındakilere karşı ürkek, sinsi, tutucu ve her an kabuğuna çekilerek bir kaplumba-

ğa gibi zırhının arkasına saklanan bu zümre, yaşam biçimleriyle küçük burjuvazinin aile yapısını, tutuculuğunu, ürkekliğini, buna karşı toplumsal zenginlikten, işçi sınıfının sömürülmesinden, toplam toplumsal paydan kendi paylarına düşenin azlığından şikayetçi, Kemalist burjuvazinin iktidar nimetlerinden elde ettiği zenginlikten uzak, ona kıskançlık ve kinle bakan bu zümre, siyasal iktidar kendisine altın tepside sunulunca bazen saldırarak, bazen kabuğuna çekilerek, fırsatını bulduğunda öfke ve kinini göstermekten çekinmeden toplumsal gelişmelerin de yardımıyla kendini zenginleşmiş, iktidar sahibi büyük burjuva olarak buldu.

AKP iktidarının ilk döneminde, Kemalist burjuvaziyle liberal burjuva aydınlarıyla işbirliğinden, onlarla iktidarı paylaşmaktan, hatta birçok alanda onların egemenlik koşullarına doğrudan saldırmadan, yavaş ve sinsice hasmının iyice gardının düşmesini bekledi. Kendi iktidarıyla olumsuz tüm gelişmelerin nedeni olarak topluma Kemalist burjuvazinin egemenlik koşullarını gösterdi. Bunda başarılı da oldu. Kırılarda çözölen yarı feodal meta üretim ilişkileri ve gelişen kapitalist ilişkiler, onun güçlenmesini iktidar sahibi olmasını sağladı. Gelişen kapitalist ilişkiler ve yeni sermaye sınıfı Anadolu burjuvazisi olarak tabir edilen

burjuvazi ,kendi gelişmesinin önünde engel olarak eski burjuva ilişkileri, devlete sırtını dayamış, onun desteğiyle Anadolu burjuvazisinin önünü kesen, pazarlara onun doğrudan girmesini bir şekilde engelleyen cumhuriyetin doğurduğu burjuvaziye karşı, onun ayrıcalıklarına devletten aldığı avantalara, ihalelere, banka kredilerine, vergi muafiyetlerine vb.'ne karşı sesini yükselmeye başladı. Küçümsenen, itilen, hor görülen, çarıklı esnaf olarak ikinci sınıf burjuva muamelesi gören, protokolde kendine yer bulamayan bu yeni burjuva sınıfı güçlendikçe kendi mallarının doğrudan satıcısı olarak pazara cumhuriyetçi burjuvazinin eliyle değil, kendi eliyle çıktıkça adım adım bir güç haline geldi. Cumhuriyetçi burjuvazi ve onun adına cumhuriyetin sahibi ve kollama koruma görevini yani iktidar görevini yürüten ordu bu yeni burjuvazinin hedefi haline geldi. Uzun yıllar iktidarın yıprattığı cumhuriyetçi burjuvazi ve onun adına iktidarın hükümetler ardındaki gerçek siyasal gücü ordu toplumun gözünde saygı ve itibarını yitirdikçe darbeler, baskı, şiddet ve toplum üstü ayrıcalıklarıyla toplumsal sefaletin yoksulluğun, zevk ve sefaletin koruyucusu Cumhuriyetçi burjuvazinin; devlet zenginliğini yağmalamasının, rüşvetin, yolsuzluğun, zorla el koymanın aracısı olarak, Anadolu tutucu küçük burjuvaları tarafından toplumun önüne atıldıkça, yığınların olmayan desteğini yitirdi. Süngüyle iktidarı tutamayacağını anladığında, çoktan iktidarı teslim etmişti. Emperyalist burjuvazi, bu yeni gelişen ilişkileri kavramakta hiç de gecikmedi. Aç gözlü, kindar, her şeyi yapabilecek bu yeni burjuva sınıfıyla ilişkilerini, işbirliğini, ortaklığını ve onun siyasal temsilcilerinin iktidar yürüyüşünü tüm gücüyle destekledi. ABD emperyalizmi kendisine uzun yıllar sadakatle hizmet etmiş işbirlikçilerini, Türk ordusunu satmakta hiç tereddüt etmedi. Kendi başına bir sınıf olmayan bu zümreyi, kendi eğittiği, bütün ilişkileriyle kendisine bağımlı kıldığı bu asalak kesime karşı, işbirliğinde sınır ta-

nımayan aç gözlü, esnaf küçük burjuva kafalı bu yeni burjuva sınıfını desteklemeyi seçti. ABD emperyalizmi, Asya kıtasında gerileyen konumunu, gücünü; yıpranmış, toplum gözünde saygınlığını ve itibarını kaybetmiş, asalak, kendini toplumun sahibi sanan eski burjuva partileri ve orduyla koruyamayacağını gördü. ABD Emperyalizmi, siyasal taleplerinin yerine getirilmesinde kendisine görünüşte de olsa nazlanarak engeller çıkaran, gönülsüz aşık rolü oynayan DSP –MHP- ANAP Ecevit-Bahçeli-Yılmaz hükümetini içten komployla indirdi. AKP ve yeni İslamcı burjuva sınıfının iktidar yolu açılmış oldu.

Görünüşte iki kesim islamcı ve laik burjuva arasındaki çatışma din ideolojisi, yaşamı, hukuku ve felsefesiyle klasik burjuva yaşam tarzı arasında bir çatışmaymış gibi görünen savaşın özü, mevcut burjuva çıkar çatışmalarının ön tarafta görünen yüzüydü. Sahnenin arka tarafında ise toplam artı değere el konulması için burjuva sınıfının üyelerinin, gruplarının amansız bir savaşımı var. Bu durum, yıpranmış toplumun gözünde zenginliğin bencilce, hoyratça harcanması, zevk ve sefanın büyük kentlerin debdebeli yaşamının, varoşlar ve taşranın yoksulluğunun arasında bir hesaplaşma gibi ortaya çıkması, eski feodal tutuculuğun küçük burjuvazinin kanaatkarlığının proletaryayla, yoksullarla komşuluğunun aynı caddelerde, aynı kahvelerde , aynı camilerde dolaşmanın kardeşliği gibi ortaya çıkması yanılısamıyla beraber kendini gösterdi. Cumhuriyetçi burjuvazi, toplumdan ne kadar uzaklaştıysa bu yeni burjuva daha yolun başında ve sanki toplumun bir üyesi, onun bir parçası gibi göründü. Ve bu çoğunlukla böyleydi de. Feodal soylular döneminde burjuvalar henüz sınıf ilişkilerinin tam ayrışmadığı puslu dönemlerde tüm toplumu temsil ediyordu feodaller karşısında. Henüz yarı feodal üretim ilişkilerinin hüküm sürdüğü dönemlerde küçük burjuvalar da büyük burjuvalar karşısında ezilen toplumun bir parçası

olarak görülür. Geçmiş dönemlerin toplumsal üretim ilişkilerinin tahlilini yapanlar çarpık kapitalizm, yarı feodal yarı sömürge teorilerini yaparken Türkiye kapitalizminin gelişmesinin belirli bir evresini mutlak bir evre olarak, değişmez bir olgu olarak görüyordu. Çarpık yarı feodal olarak tanımladıkları dönemin sınıf tahlillerini yaparken emperyalizme, kapitalizme karşı küçük burjuvaziyi müttefik bir sınıf olarak tanımlıyorlardı. Oysa küçük burjuvazi burjuva toplumunda kapitalizme karşı bir sınıf değil onun gücü ve burjuva sınıfının tümünün bir bölümüdür. Anti- kapitalist bir sınıf değil, kendi de burjuva küçük kapitalist bir sınıftır. Onun burjuva toplumundaki yeri, sermayesinin oranı, gücüyle nicelik olarak belirlenir. Bu sınıfın üyeleri kapitalist toplumsal üretim ilişkilerinin gelişmesiyle burjuva ve proleterler olarak ayrışır. Proletarya, bağımsız, güçlü siyasal bir sınıf olarak, tarih sahnesine çıktığı zaman bu sınıfın proleterleşen üyeleri arzu ettikleri için değil, alışkanlıkları, yaşam tarzları, düşünce yapılarıyla burjuva sınıfının öğretileri ve alışkanlıklarının taşıyıcıları olarak proleter-yayı ideolojik bir savaşa zorlarlar. Proletarya ancak kendi bağımsız, güçlü ideolojik öğretisine sahipse bunları eritebilir. Diğer durumda işçi sınıfının mevcut örgütlenmelerini de laçkalaştırır, burjuvazinin eklentisi durumuna getirirler.

Toplumun sömüren ve sömürülenler olarak ayrıştığı sınıflı toplumlarda iktidar, sömürücü sınıfların azınlığının çoğunluk sömürülen sınıf ve sınıflar üzerindeki azınlık sınıfın ya da bu sınıfların azınlığı tarafından zora dayalı, baskı ve şiddete dayalı siyasal, hukuki, örgütsel gücüdür. Egemen azınlık sınıf tarafından sömürülen çoğunluğun üzerindeki yönetim biçimidir. Sömürücü azınlık içinde siyasal iktidarın, devletin, doğrudan ele geçirilmesi yönünde içsel şiddetli sınıf savaşımına sahne olur. Sömürücü azınlık gruplar sömürülen çoğunluğun toplam toplumsal zenginliğinden kendi grup-

ları adına daha çok pay almak için kıyasıya bir rekabet yürütürler. Burjuva tekelleri, grupları, örgütleri arasında sürdürülen içsel çatışkı bir bütün olarak sınıflar arasındaki savaşımın bir parçası olmakla birlikte, düzenin içinde onun sömürücü karakterine dokunmadan, sömürülenlerin zenginlikten daha fazla pay alma savaşıdır. Artı-değeri yaratan kapitalist üretim ilişkisidir. Artı-değer kapitalistin üretim süreci içerisinde işçinin karşılığı ödenmeyen artı-emeğinden oluşur. Artı-değerin sermayeye dönüşmesi burjuva toplumunda üretim ve dolaşım sürecinin bütünlüğü, kesintisiz devamı kapitalistin kişisel harcamalarının çıktığı ve genel kâr oranı ve kârın gerçekleşmesi, bunun tekrar başlangıçtaki kapitalistin sermayesine eklenmesiyle oluşur.

Ne var ki ürünlerin metaya dönüşmeleri ve satışlarıyla birlikte içinde barındırdıkları kârın kimin cebine gireceği, kimin için sermaye olacağı gerçeği, bu paraya kimin el koyacağı gerçeği, onu üreten kapitalistin mi, ondan zor yoluyla alan haydudun mu, düzenbaz, madrabaz ticaret erbabının mı, tefeci, bankacı mali sermayenin mi, kimin kasasına gireceği olgusu bir güç, kurnazlık, zeka, hokkabazlık, kısacası bir bütün olarak burjuva toplumunun üst sınıfının kendi ilişkileri içinde yerini bulur. Her şey parada anlaşılmasız gizemli bir hal alır. İşçinin fabrikadaki sömürüsü, geride sisli puslu bir ekonomi dünyasında kaybolur. Parayı en son eline geçiren ona sahip olur. Bütün burjuva sınıfı arasında bu sonal biçime sahip olmak için kıyasıya bir savaş yürütülür. Kin, öfke, aç gözlülük, oburluk, iki yüzlülük sürüp gider. Burjuvazi arasındaki bu ilişkileri düzenleyen hukuk yasa ve silahlı bir güç olarak devlet, burjuva devleti, burjuvazinin üzerinde yer alır. Tek tek burjuvaların, grupların üstünde burjuva üretim ilişkilerinin düzenleyicisi olarak devlet, burjuvazinin eğitimli unsurları ta-rafından bu yasaların yürütücüleri olarak yer alır. Devleti oluşturan sınıf ve bu sınıfın

eğitimli unsurları genelde burjuvazinin üretim ve sosyal yapısının düzenleyicileri olarak bu sınıfın temsilcileri olmakla beraber, bu sınıfı meydana getiren gruplar tarafından sürekli bir çekişmeyle ele geçirilmeye çalışılır. Dönem dönem burjuva devleti üzerinde şu ya da bu burjuva grupları egemen olur. Bu egemenliklerini sürdürmek için alt örgütlenmeler, sivil toplum kuruluşları adını verdikleri çekirdeğin etrafını saran bir tabaka oluşturur. Burjuvazinin üyelerinin alt örgütlenmeleri, tekel grupları, ekonomik siyasal örgütlenmeleri, sermayelerinin gücü, sömürülen sınıfların sömürü koşullarına karşı mücadeleleri, siyasal burjuva devletin devlet yapısına kimin ne şekilde sahip olacağını oluşturur.

2000’li yıllardaki ekonomik kriz siyasal üst yapıdaki yönetim kriziyle birleşince Kemalist cumhuriyetçi burjuvazi siyasi iktidarı hükümeti “İslamcı” İslamcı burjuva terimini ben çoğunlukla kapitalist gelişmenin doğurduğu ‘yeni’ burjuva sınıfını tanımlamak için kullanıyorum. Kamuoyunda İslamcı burjuvazi olarak adlandırıldığı için bu adı kullanıyorum, yoksa sermaye için, burjuvazi için, böyle bir ayırım üretim ilişkileri açısından İslamcı bir üretim ilişkisi yoktur- Tek tek bireyler açısından bakıldığında bireylerden oluşan sınıfların tek tek unsurları fiziksel olarak kısa, uzun, şişman, zayıf, sarı, esmer vb. özellikler taşıyorsa, düşünsel olarak da farklı inanç zevk ve “ahlak” yapılarına da sahip olmaları doğaldır. Burada cumhuriyetçi, Laik ve İslamcı burjuva tanımlamaları burjuva grupların örgütlenme ve birlikte hareket etme alışkanlıkları, çıkar birlikteliklerinin ifadesi olarak anlaşılacaktır ve öyledir de. Kafalarında henüz kurtulamadıkları küçük burjuva düşünceleri, alışkanlıkları, tutuculukları, kindarlıklarıyla, giyimleri, eşlerinin kafalarına sıkı sıkı doladıkları bezleriyle, ki bu bezler iktidar bayrakları olarak sahneye çıkmalarını sağladı, Cumhuriyetçi laik burjuvazinin uzun yıllar sömürsünden

bunalan kentlerin yoksul mahallelerinin ve kırların yoksullarının kolayca benimsedikleri ve bu burjuva sınıfını iktidara ittikleri bir alay sancağı görevi gördü. Kendi yarattıkları toplumsal zenginliğin kırıntılarıyla geçinmek zorunda kalan tüm yoksullar, işçiler yarı proleterler, kır yoksulları, köylüler, küçük burjuvazinin en aşağı tabakaları dini cemaatler içinde kendi dayanışmasını oluşturan kendi pazarını yaratan küçük burjuvazinin üst tabakasının büyümesiyle orta sınıf haline gelen bu sınıfın ideolojisini kendisini ezen olarak gördüğü laik cumhuriyetçi burjuvalardan kurtuluşu olarak gördü. Onun sembollerini kendi sembolü olarak benimsedi. Devrimci demokrat küçük burjuvazinin 12 Eylül 1980’de yenilgisiyle burjuvazinin şatafatlı, gösterişli ‘modern uygar ileri’ batı burjuva yaşam tarzına duydukları öfkeyle, küçük burjuvaların önderliğinde başkaldırıların kendisi için umutsuz bir başkaldırma olduğuna inanan proletarya ve yoksullar cemaatçi gerici feodal kafalı burjuvazinin bayrağı altında türbanın içine kafasını soktu.

28 Şubat 1997’de Kemalist burjuvazi alttan gelen İslamcı burjuvazinin baskısıyla iktidarın elinden kayıp gittiğini gördüğünde, büyük burjuvaziye vekâlet eden ordu tankları sokağa saldı. Bu, yığınların öfkesini daha da kabarttı. Ordu, iktidarını perçinlemek yerine onu ilk seçimde İslamcı burjuvaziye vermek zorunda kaldı. 2003 seçimleri laik burjuvazi için bir yenilgi oldu. İktidar artık AKP içinde örgütlenen İslamcı burjuvazinin, cemaatlerin içinde örgütlenen Anadolu burjuvazisinin politik temsilcilerinin eline geçti. ABD emperyalizmi toplumsal desteğini kaybeden ordudan desteğini çekti, kin ve nefretle dolu, aç, her yere ve her şeye saldırmaya hazır bireysel çıkarı için ulusal çıkarları en ucuz bir şekilde satmaya, devretmeye hazır bu yeni burjuvaziye orduya karşı destekledi. Laik, cumhuriyetçi burjuvazinin temsilcisi olarak ordu, onun adına vekâleten yürüttüğü gizli iktidarını korumak

için her attığı adımda sadece İslamcı burjuvazinin değil, aynı zamanda sadakatle hizmet ettiği ABD emperyalizminin kendisini arkadan vurmasıyla çaresizce geri çekilmeye başladı. İslamcı burjuvazi seksen yılın öfkesi, horlanmışlığı, aşağılanmayla, içinde biriken kinle saldırdı. Toplumun büyük çoğunluğunu arkasına alarak ordu ile savaşa tutuştu. ABD'nin yardımıyla dokunulmaz generalleri çete üyeleri olarak toplumun gözünden düşürerek içeri tıktı. Kendi kadrolarını oluşturarak devlet içinde adım adım egemen bir güç haline geldi.

Ortak düşman söz konusu iken birlikte hareket eden bu yeni burjuvazi 'İslamcı burjuvazi' kendi içinde farklı gruplar, cemaatler vb. şeklinde örgütlenmiş bu kesim siyasal iktidarın sahibi olunca savaşacak, onları ortak düşmana karşı savaşta birbirine yaklaştıran ve aralarındaki çıkar çatışmalarını gizleyen ilişkiler iktidar olup 'düşman'ın karşı direnci kırıldığında toplumsal zenginliğin pay edilmesi, herkesin kendi payını alması söz konusu olunca ayrılık ve çatışma kaçınılmaz hale gelir. Ve öyle de oldu. İslamcı burjuvazinin iktidarını oluşturan iki büyük güç, iki büyük örgütlenme, AKP ve onu baştan beri destekleyen burjuva cemaat, sermaye tarikat örgütlenmesi içinde yer alan Fetullahçı grup arasındaki çatışma, devletin gelirlerinden pay alma savaşı açığa çıktı. Orduya karşı birlikte savaşırken kullandıkları savaş yöntemlerini bu kez kendi içlerinde birbirlerine karşı yönelttiler. Tayyip Erdoğan "Allah'a inanır ama güvenmez", Fetullah için "sabırlı, sinsi, içten pazarlıklı cemaatin çıkarı için şeytanla işbirliği yapan adam" sözleriyle her ikisinin de bir diğerine ihtiyacı kalmadığında karşılıklı saldırıya geçildi. İlk saldırı Fetullahtan ve cemaatinden geldi. MİT krizi diye tanımlanan saldırıyla emniyet ve adli kurum içinde güçlenen cemaat, Erdoğan'a ilk yumruğu vurduğunda R.T.E devlet içinde cemaatçi örgütlenmeyi lağvetmekle tehdit etmekten çekinmedi. Saldırı başlamadan bir hafta öncesi şişkin göz

torbaları, yaşlı, tevekkülle beyazlaşmış sinsi, kısık, ikiyüzlü portresiyle çoğunlukla yaptığı gibi ABD'den hazırladığı kasetiyle internet sitelerinden uyarılarını, saldırının ipuçlarını verdi. Fetullah Gülen, benim ortak olduğumu nasıl unutursun? tek başına senin yemene izin vereceğimi nasıl düşünürsün? diye tehditler savurarak, Allah izin vermez diyordu. Burada izin vermeyen Allah, Fetullah ve cemaatinden başkası değildi. Çatışma daha önce başlamıştı. Uyarı daha önce Uludere de Erdoğan iktidarı güç duruma düşürülerek verilmişti. Türk burjuvazisinin zayıf noktası, Kürt ulusal hareketi üzerinden karşılıklı elense çekildi. Onlarca masum çocuk Uludere'de katledildi. Oysa Erdoğan kısa bir süre önce muhalefet partisine geçmişteki Dersim katliamını göstererek rakibini güç durumda bırakmayı başarmıştı.

İçlerinde çocukların da yer aldığı sınır kaçakçılığı yapan yoksul Kürt köylüleri PKK'lı denilerek, üzerlerine bombalar yağdırılarak paramparça katledildi. PKK'lılar sınırdan geçiş yapıyor diye ihbar edilmiş, AKP hükümeti savaş uçaklarıyla çoğu çocuk köylülerin üzerine bomba yağdırmıştı. Ordu, MİT, emniyet, burjuva devletin tüm kurumları ihbarın kendileri tarafından yapılmadığını söylerken AKP hükümeti olayı unutturarak örtbas etmeye çalıştı. AKP'yi güç durumda bırakmak, kendi gücünü göstermekti amaç. Cemaatin ikinci hamlesi MİT müsteşarının üzerinden Erdoğan'ı köşeye sıkıştırmaktı. Erdoğan, emniyet ve bürokrasi içinden cemaatçi ve Fetullahçı örgütlenmeyi dağıtma tehdidi ile cevap verdi. Karşılıklı bu hamlelerden sonra AKP ve cemaat, Erdoğan ve Fetullah kısmi bir sulh, geçici bir barış, karşılıklı bir geri çekilme çağrısında bulundular. Sermaye ve temsilcileri arasındaki dostluk ve düşmanlık sonsuz ve mutlak değildir. Belirleyici olan sermayenin çıkarlarıdır. Bu çatışmanın ne şekilde gelişeceği önümüzdeki süreçte daha bir anlaşılır hale gelecektir.

Fabrika Yaşamı

Fatma Doğrucu

Ben ütü paketleme bölümünde poşetçi olarak çalışmaktayım. Ütü paketlemede çalışan işçi sayısı kırk civarındır. Bunların on tanesi erkek ütücüdür. Ütücülerden bir tanesi kadın işçi. Ancak bu kadın da erkeklerin arasında ütü yapa yapa fiziken erkek görünümüne, yani oldukça kaslı bir görünüme sahip, Kalite bölümünde ise sekiz işçi çalışmaktadır ve bunların hepsi de kadındır. Geri kalan işçiler de poşetleme bölümünde çalışmaktalar. Diğer bölümlerde çalışan kadın işçilerin çoğu evlenip boşanmışlar. Yaşları ortalama olarak otuz ile otuz beş arasındadır. Eşlerinden ayrılan işçilerle konuştuğumda hepsinin ayrı bir hikayesi var. Kadınlardan bir tanesi kocasının kendisini aldattığını söylerken diğeri ise eşinin ara sıra çalıştığını ve genelde geçim sıkıntısı çektiklerini, eşinin çalışmasına yönelik istemlerde bulunduğu buna tepki gösterip, dayak attığını söyledi. Kadın işçiler eşlerinden ayrıldıktan sonra çalışmak zorunda olduklarını anlatmaktadırlar. Kadınların bir kısmı ise evli oldukları dönemde çalışmadıklarını, bu nedenle kocalarının baskılarına “evimin direği” diyerek katlandıklarını anlatıyorlar, Eşleri onlara baktıkları süre içerisinde “döver de sever de” diye düşünmüşler ve koca baskısına katlanmışlar. Bir diğer işçi kadın ise çalışmaya başladıktan sonra kocasının kıskançlık gösterdiğini; bu yüzden de aralarında sürekli kavga çıktığını, eşinin kendisine işten ayrılması için baskı yaptığını söyledi.

Genel olarak işyeri baz alınırsa kadınlar çok

genç yaşta evlenmek zorunda kalmışlar, genç yaşta anne olmuşlar ve neredeyse çocukları ile beraber büyümüşler. Kadınlar eşlerinden ayrıldıktan sonra çocuklarını yanlarına aldıklarını ve geçimlerini sağlamak için ağır iş koşullarına katlandıklarını söylüyorlar. Tekstil sektöründe fazla mesaili olan çalışma yaşamına razı oluyorlar ve bu mesailer üzerinden ailelerini geçindirebiliyorlar. Barındıkları evler çoğunlukla kira. Aldıkları ücretler ortalama net ücret olarak 840.- TL civarında, mesai ile beraber 950.- TL’yi zar zor buluyor. Ay sonunu zor getirdiklerini, arkadaşlarına ve komşularına borçlandıklarını, bakkala veresiye yazdırmak zorunda kaldıklarını, yarı aç yarı tok yaşamak durumunda kaldıklarını anlatıyorlar. Kendi aralarındaki ifadeye göre “ne öldürür, ne öldürür” bir biçimde yaşıyoruz demekteler.

Çalışma koşullarına gelince durum daha da vahim bir hal almaktadır. Kıdemli işçilerin sık sık kullandığı bir deyim var; “İşe giriş saati belli, çıkış saati ise belli değildir.” Hele o gün yükleme de varsa, işler bitmeden hiçbir işçi mesaim doldu diye işi bırakamaz. Gerekirse yükleme bitene dek, belki sabaha kadar çalışmak durumundadır. Patronun tek düşüncesi siparişlerin yetiştirilmesi, zamanında teslim edilmesidir. İşyerinde müzik dinlenmesine patronlar birşey demiyorlar. Makinelerin gürültüsü ve yüksek volümlü müzik birbirine karıştığı için iki işçi birbirini dahi duyamayacak noktaya gelmektedir. Bundan dolayı da dikkat dağılması neticesinde küçük iş kazaları olmaktadır. Ay-

rica havasızlıktan kıdemli işçilerin bayılmaları sıkça görülen bir durumdur. Bu durum ne ustabaşının ne de patronun umrundadır. Ustabaşının tek yaptığı iş, işçilere yapılması gereken işleri sayıyla vermek ve her saat başı yüz yirmi tane üretilmiş parçayı toplatmaktır. Hem hatasız iş istemektedirler hem de hızlı yapılması için işçileri zorlamaktadırlar. Gerektiğinde bağırıp çağırmak, işçileri aşağılamak hem patronun, patronun babasının, hem de ustabaşının sıkça başvurdukları rutin bir durumdur. “İşçilere neden bu kadar şiştiniz, uyuyorsunuz, burası uyuma yeri mi?” diye sürekli bağırılmaktadır.

lar. Ayrıca genç ve eşinden boşanmış işçiler sık sık patronun odasına çağrılmaktalar ve maddi sıkıntıları üç beş lira ile hafifletilmeye çalışılmaktadır. Aslında verilmek istenen imaj, “baba patron” görüntüsü altında işçilerin yoğun emek sömürsünün devam ettirilmesidir. Genç işçilere ise patronlar sanki onların arkadaşymış gibi düşündürülmeye çalışılmaktadırlar. İşçilerle sohbet edilmesi, arada sırada halı saha maçına götürülmeleri, beraberce bira vs içilmeleri, ara sıra yapılan şakalaşmalar, işçileri patronu ile eşitmiş gibi düşünmeye itmektedir. Ayrıca işçiler arasında gruplaşmalar yaratarak rekabeti

körüklemekteler ve işçileri birbirlerinin rakibi durumuna düşürmektedirler. Kadın işçiler ise çoğu kez bu duruma razı olarak sessiz kalmayı tercih ediyorlar. Çünkü işsiz kalma korkusu onları her türlü baskıya ve aşağılamaya maruz bırakan temel bir durumdur.

Ayrıca erkek egemen toplum yapısı nedeniyle kadınlar evde eşlerinden baskı görmekte ve şiddete maruz kalmaktadırlar. Aynı durum işyerinde de patronları tarafından yapılmaktadır. Tüm bu yaşananların alın yazıları olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca kadın işçilerin sınıf

bilinçlerinin oldukça geri bir seviyede olması, onların ne kadar sömürüldükleri konusunda bir fikirlerinin olmadığını göstermektedir. Bu nedenle işçiler, özellikle kadın işçiler kendi sınıf bilinçlerini edinmek zorundadırlar. İnsanın insan gibi yaşayacağı bir toplum için kendi ürettiklerine sahip çıkmaları gerekir. Bu da ancak var olan kurulu düzeni alaşağı ederek, sosyalizme vararak mümkün olabilir.

Yaşasın işçi sınıfının birliği!

Yaşasın Sosyalizm !

Newroz Başkaldırıdır

— Umut Sarı

En eski kutlama tarihlerinden birine sahip olan NEWROZ üçbin yıldır Kürtler, Farslar, Azeriler, Anadolu Türkleri, Afganlar, Arnavutlar, Gürcüler, Tacikler, Özbekler, Kırgızlar, Karakalpaklar ve Kazaklar tarafından da yıllardır kutlanmaktadır. Fakat Kürtler için farklı bir anlamı olan Newroz bayramı, tarihçe olarak da en eskisidir. İRAN ile HİNTLİLERİN henüz ayrılmadığı bir tarihe denktir; bu tarihte saltanat sahibi olan Merdes adında biri yaşıyordu. Arap asıllı olan bu kişinin bir de Dahhak adında bir oğlu vardır. Dahhak bir gün babasını öldürüp tahta geçer. Tahta geçmesiyle de halkına baskı ve zulüm yapmaya başlar, hayatta kalması için de, her gün iki genç insan beyni yemesi gerektiğine inanır. Onun için de her gün iki genç insan öldürtüp beyinlerini yer; fakat bir gün saraya iki yeni aşçı alınır. Email ve Kalmair adındaki bu aşçılar aralarında anlaşarak, Dahhak’a hergün iki beyin yerine bir beyni ikiye bölerek verirler. Böylece her gün bir gencin hayatını kurtarırlar. Hayatlarını kurtardıkları gençlerden dağa çıkıp saklanmalarını, bir ihtiyaç olduğunda da gelmelerini isterler. Bu arada ölüm sırası demirci Kawa’nın oğluna gelir.

Demirci Kawa saraya giderek kraldan oğlunu bağışlamasını ister fakat yalvarmaları boşunadır. Bunun üzerine halkı da yanına alıp dağdakilerin de desteğiyle Dahhak zulmüne son verir ve ondan sonra her şey yeniden başlar. Bugün yeni bir gündür. Kürt halkının yeniden özgürlüğüne kavuşmasının kutlamalarıdır. Newroz bayramı o tarihten beri hiç aksatmadan kutlanır.

Newroz, başka halklarca baharın gelişi, bolluk ve paylaşım bayramı olarak da kutlanır.

Türkiye’de 1920’ li yıllardan sonra Newroz kutlamaları uzunca bir süre bir sessizlik dönemi geçirdi. Son sekiz on yıl içerisinde TC devleti tarafından bahar bayramı olarak ilan edildi ve resmi makamların da katılımıyla tekrar kutlamalar başlandı.

Yeniden kutlanmaya başlamasının iki sebebi vardır: birincisi Sovyetlerin dağılmasıyla buradan ayrılan Türki cumhuriyetlerle temas kurmak, ikincisi Kürt özgürlük hareketinin önüne geçme düşüncesidir. Aslında her iki gerekçede de istenilen sonucu elde edememişlerdir. Newroz’un, bir tabiat hadisesi olmanın ötesinde sosyal, siyasal, ulusal ve uluslararası olması nedeniyle ülkeler ve halklar arasında birleştirici bir yanı da vardır.

En son 2013 yılında barış görüşmelerinin başlamasıyla Kürt halk önderi Abdullah Öcalan’ın İmralı’ dan barış sürecine yönelik gönderdiği bildirinin Diyarbakır’ da okunmasıyla Newroz kutlamaları başlamıştı. Merkezi Diyarbakır olan Newroz kutlamaları ülkenin hemen hemen her yerinde artık uzun yıllar boyunca baskılar ve yasaklamaların işlevsiz kalması sonucu kitlesel olarak kutlanıyor. Newroz kutlamalarına bu yıl da devam edilecek. Ülkenin birçok yerinde heyecan ve coşkuyla kutlanacak olan Newroz bayramının artık Türklerin de katılımıyla daha da kalabalık ve coşkulu olacağından hiçbir şüphemiz yoktur. Fakat her zaman olduğu gibi bu Newroz’da da faşistlerin, ulusalcı geçinen provakatörlerin kutlamalara gölge düşürmeye çalışmalarına izin vermeden, uzun yıllardır Kürt halkı tarafından kutlanan Newroz’un bir özgürlük mücadelesi olduğunu bilmekle beraber Kürt halkını, Newroz kutlamalarında yalnız bırakmıyoruz. Mücadelemiz, mücadelelere ışık olsun.

GENÇLİK ŞÖLENİ

Genc Sosyalistler Birliğı

**Yaşamak;
Bir ağaç gibi
Tek ve hür
Ve bir orman gibi
Kardeşçesine
Bu hasret bizim**

**Şöyleşi
Grup Esinti**

İrtibat Tel:
0507.566 04 77
0507.003 06 54

**Yer: Hamzababa Piknik Alanı - Kemalpaşa
Tarih: 6 Nisan 2014 Pazar Saat: 12.00**

NOT: Araçlar Eski Öğretmenevi önünden kalkacaktır. (Cumhuriyet İ. Ö. O arkası)